

A. B. STRIMAITIS,
 SEKRETORIUS S. L. A.
 307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

TEVYNĖ

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

No. 2.

New York, January 13 (Sausio), 1911.

VOL. IV.

Published every Friday by Lithuanian Alliance of America
 At 307 W. 30-th St. New York City.
 S. Astramskas Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES.

In the United States..... \$1.00
 To Foreign Countries \$2.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

All communications should be addressed:
 "TEVYNĖ", 307 W. 30-th St., New York City.

Išleidžiama Susivienyimo Lietuvių Amerikoje
 kas penktadienis.

S. Astramskas, Administratorius.

PRENUMERATA METUI:

Suvientyose Valstijose..... \$1.00
 Kitose viešpatystėse..... \$2.00

APGARSINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

Kreipianties su visokiais reikalais adresuokite:
 "TEVYNĖ", 307 W. 30-th St., New York City.

A. Ramanauskas

Bankierius, Agentas ir Notarijus.

Pirma ir vienatinė mano lietuviška Banka Massachusetts Valst. po kauce valdžio. Priima pinigus į depositus ir nušimtį moku gerą. Visokius pinigus mainau.

SIPKORTES: Jau keturi metai, parduodu į Lietuvą ir iš, taipgi į visas dalis svieto ant greičiausių Expresinių ir Pačtinių laivų visų kompanijų, taipgi Konsulio pašportus parupinu. Pasazierius paimu iš vietos ir pristatau į visas Suvien. Valst. Vietiniai ir aplinkiniai lietuviai yra manim užganadinti.

SIUNČIU pinigus į visas dalis svieto pagal kasdieninį kursą, labai greitai ir užtikrinančiai. Siuntėjas gauna žinią kad pinigai pribuvo į pačtą.

NOTARIJUŠAS: Darau visokius dokumentus ir doviernastis. Visoki darbą agenturos atlieku užtikrinančiai, nes ant to prisirengęs: (dirbau 12 m. kanceliarijoj Rusijoj. mokinausi Valparaiso Univ., išdaviau ekz. į Kastl Garnę ir esmiu Pačto Superit. sk. 12). Meldžiu visų kreiptis raštu, o atsakymą apturėsite teisingą.

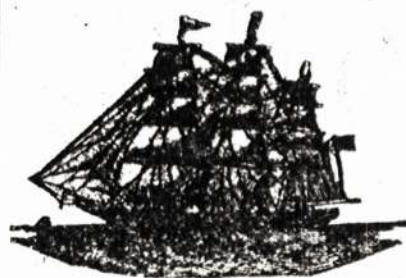
A. Ramanauskas, 101 Oak st., Lawrence, Mass.

Gendroliaus Agentura

Męs užrašom visus einančius Liet. laikraščius, užlaikem visokias ytalpos knygas, visados turime visų išleistų žodinėlių ir duodu visiems, kurie užsirašys "Lietuvą", "Vienybę Lietuvinkų", "Kataliką" puikią (\$1.50) maldų knygelę ar \$1.00 vertės knygę, norėdamas kad naudotusi iš progos ir daugiausiai užsirašytų laikraščius.

Taipgi mėg parduodam Laivakortes į Lietuvą ar iš Lietuvos ir iš kitur, kur kas norėtų atvažiuot ar išvažiuot, turime linijas kuriom perplaukia greitu laiku per jures, kas palengvina kelionę. Už teisingumą ir greitumą nerugosite. Pas mus pinigai nueis greičiausiai, mes mėg su kitų pinigais nedarom biznio. Reikale užprašom visus.

N. GENDROLIUS,
 224 Athens Street, South Boston, Mass.



LIETUVIŲ UŽEIGA PAS P. CZAPLIKA

Užlaiko puikiausius gėrymus, alus, šlius, visada švieži, vynai ir visokie likerai geriausi. Visokius gėrymus veseiloms, krikštynoms ir šiaip baliams, siunčiame į namus. Visada gerai.

117, 119 & 121 A St. So. Boston, Mass.

Dr. A. Šliupite-Jankauckienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyrų.

265 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.
 (tarpe Grand St. ir So. 1-st St.)

VALANDOS: nuo 8-10 ryte; nuo 2-3 po piet; nuo 7-9 vakare.
 TELEPHONAS GREENPOINT 8.

J. Skritulskas,

NOTARIJUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius gėrymus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių pinigus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užlaikau svetainę mitingams ir veseiloms. Iš tolesnių miestų meldžiu atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

John Skritulskas
 26 Broad St. New Britain, Conn.
 Telephone No. 550.

Ir vėl naujiena Chicagoj!

Sus. Liet. Am. 122 kp. surengė TEATRĄ ir BALIŲ. Atsibus nedėlio, 15 d. sausio (Jan.) 1911 m., 6:30 val. vakare, Columbijos svetainėje, 48 ir Paulina gatv., Town of Lake.

Loš "Liet. Jaun. Ratelio" artistai "MAGELIONA", 4-rių veikmių melodramą.

Todėl gerbiamos ir gerbiamieji! nepamirškite atsilankyti į viršminėtą vakarą. Busite užganėdinti. Po teatrui dainuos choras "L. J. Ratelio" tautiškas dainas. Po dainų lietuviški šokiai iki vėlumai nakties prie puikios muzikos profesoriaus Vrubliausko.

Ižanga 25 c. ir augščiau. Kviečia visus KOMITETAS. (2)

Lietuviška šokių mokykla.

Jonuk, o kur tu taip greitai ir gerai galėjai išmokti šokti, kad tu pirmiau nemokėjai šokti, budavo stovi kerčioj, sarmatijais eiti ant salės. No ar tu dar lig šiol Onytė nežinojei, kad Prof. Frank L. J. išmokina kiekvieną jauną ar seną, kas tik atsilanko, su trumpu laiku išmokina. Ten mokina visokius šokius. Čia mokėsis neturėsi sarmatos eiti ant publiškos salės šokti. Aš užtikrinu išmokinti kaip kas norite. Mokinu Utarninke, Seredoj ir Ketverge vakarais. Atdara nuo 7:30 iki 10:30. Norėdami mokintis meldžiu atsilankyti minėtais vakarais į salę po num. 3119 So. Morgan St., arti 31-mos St. Chicago, Ill. Prof. Frank. L. J. 3

Jurgis Stanaitis

Vienintelis lietuvis PHOTOGRAFAS S. Boston'e

kurs artistiskai atlieka darbą, padarydamas paveikslus kaip grupų, taip ir pavienių ypatų. Lietuviai! Atminkite, jog su reikalais visuomet reikia kreipties prie savojo po šiuom adresu:

453 A W. Broadway, So. Boston, Mass.

Telephone 762 So. Boston.

DR. F. MATULAITIS

Offiso valandos:

Nuo 12 iki 2 val.; Nuo 7 iki 9 vakare.
495 Broadway, - - So. Boston, Mass.

NAMINĖ MOKYKLA

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis \$1.00
be mokinio (apdaryta)
VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityt ir rašyt bemokinio 15c.
ARITMETIKA mokintis rokundų be mokinio su paveikslais (apdaryta) 35c.
NAUJAS BUDAS mokintis rašyt be mokinio 10c.

Pinigus siųskite šiuo adresu:

P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

Kataliogas dykai!

Didelis katalogas visokių geriausių rusiškos armonikų, gerų ir pigių spaudimui laiškus, mašinių, tokių, kaip ant paveikslėlio. Visokių muzikališkų instrumentų, lietuviškų knygų ir tt.

Prisiusk savo adresą su 3c. pašto marke, gausite katalogą dovanai. Adresas:

M. J. Damijonaitis
812 33rd St., Chicago, Ill.

Vienintelis Lietuvis Fotografas

A. Valinčius

Nutraukia puikiai paveikslus kaip pavienių, taip ir grupų. Geriausia padaro šliubinius. Ant pareikalavimo einu į namus ir ant kapinių traukt namirelius. Iš mažų padidinu ir atmalevoju visokiom parvom. Turiu daug visokių rėmų medinių ir misinginių. Atmykit adresą:

9 William St., Pittston, Pa.

Naujas Telefonas 404 J.

Tel. Yards 2139 Tel. Canal 2190.

J. P. Rashinskas

Narys S. L. A.

Fotografistas

Išdirba visokias Fotografijas puikiai ir už savo darbą gvarantuoja

Turi dvi puikiai įrengtas Galerijas

3213 So Morgan St. Chicago, Ill.
665 West 18th St.

Teatras ir Balius!

Rengia "L. J. Ratelis", mūs chicagiečiams gerai žinomas, kuris atlieka geriausiai ir teisingiausiai savo darbą. Todėl ir šandien, 29 d. sausio šių metų, surengė 4-rių veiksmų dramą "Valkatą", viena iš geriausių angliškų dramų, verstą p. J. Z., kurią loš gabiausi artistai L. J. Ratelio, todėl bus galima pamatyt šį-tą iš netolimos praeities. Tikimės, kad atsilankiusi publika bus užganėdinta. Po teatrui bus balius ir skrajojanti krasa; daugiausiai gavęs atviručių, gaus dovaną.

Tas pats "L. J. Ratelis" perstatys 19 vasario "Živilę", School Hall svetainėje, 48 ir Honore st.

Tikiety kainos—nuo 25 c. ir augščiau.

3)

Kviečia KOMITETAS.

Visiems naudinga!

Kišeninis Atlasas viso pasaulio arba žemlapinė knygelė, kuri turi 476 puslapius, didumo 3½x5½. Angliškoje kalboje. Mapos, kurios parodo gelžinkelius, vandenį ir kalnus; Suvienytų Valstijų status, teritorijas ir kiek state miestų, ir kiek gyventojų visame state, ir kiek atskiruose miestuose, — taip ir viso pasaulio miestų. Kaina 50c. Galima gaut pas

M. M. DOVYDAITĮ,

606 E 3-rd st.,

Wilmington

Gelžkelio laikrodėlis su 21 akmenu

rankinėle užsukamas ir užstatomas: vyriško ir moteriško didumo. Aplesti auksu ant 20 metu dubultavi dangteliai—viršai, puikiai išpaustyti. Absolutizskai tikras laiko rodytojas, ypač pritaikytas prie gelžkelio žmonių, kurie reikalauja užsitikimo laikrodžio. Gvarantuotas ant 20 metu. Ypatinga dovana: mes pasiūsime tą laikrodį ant kiekvieno adreso C.O.D. \$5.75 ir užsimokėsime ekspreso lėšas, suteikdami privilegiją pilno ištyrimo. Jaigu neatrasite, kad jis nevisiškai užganėdina ir ne toks yra, kaip pagarsinta, nemokekite nel vieno cento. Atminkite, jūs panašiai užmokėtumete už tą patį laikrodį \$25.00, pirkdami nuo kokio besąžiniško parduotojo. Labai puikus AUKSU aplietas LBNCIUGBLIS su prikabiliuku už DYKĄ prie kiekvieno laikrodžio.

Excelsior Watch Co., 908 Athenaeum Bldg., Chicago.



H. Morgan

Išdirbėjų bendrovė ženklai, kepurės, šarpos, vėliavos, antspaudos (pečėty) ir tt. Reikalaukite katalogo su prekėmis.

13 N. Main St.,

SHENANDOAH, Pa



Atida ne ukėsams Suv. Valst.

1 Dėlko ateiviams reikalingos ukėsiškos popieros, 2 Ką reikia daryt norint pastot Suv. Valstijų ukėsu. Kur ir kada galima paduot prašymą, 4 Ką turi žinoti pakol gausi ukėsystės popieras, 5 Klausimai su atsakymais lietuviškai ir angliškai ir daugelis kitų naudingų patarimų. Knygelė kožnam lietuviui yra reikalinga ir ją galima gauti pas J. Bendrick. Kaina 25 centai. Pinigus ir laiškus siųskite šiuo antrašu:

Joseph Bendrick,

Clerk of Court, POTTSVILLE, PA

Dešimts prisakymų.

Dauguma mūsų lietuvių taip Amerikoje, kaip ir Lietuvoje, neskaito laikraščių, o veik pusė visų lietuvių skaityti nei nemoka, ir daugelis skaito vien savo priprastą maldų knygą, laikraščio neįstengiant paskaityti bei pilnai suprasti, kas laikraštyje rašoma jų pačių naudai ir todėl sunku yra paskleisti visiems reikalingas žinias.

Todėl visi, kurie skaitysime šitą straipsnį, įsidėkime sau į mintį ir skelbkime tiems, kurie nemoka skaityti, ir tiems, kurie neįstengia suprasti, nors ir skaitytų, jog kiekvieno lietuvių ar lietuvaiteš yra priedermė suteikti tikras žinias savo giminėms ir draugams Lietuvoje, rašant laiškus jiems, jog visi, kurie ketina keliauti į Ameriką, turi įsitęmyti ir žinoti:

1. Jog išeivis turi būti sveikas kūniškai ir protiškaiai ir nesenesnis 48—50 metų, nes nesveiki: štyvomis rankomis ar kojomis, paraližuoti, turėję pažandes — naurikaulius, kuproti, išžiūrinti turį silpną sveikatą ir virš 50 metų amžiaus yra *neleidžiami Amerikon*, išimant tėvus, keliaujančius pas savo vaikus.

2. Visi išeiviai, keliaujanti į Ameriką, turi turėti *geležinkelių tikietus* į vietas, kur keliauja, ir bent po 50 rublių (\$25.00) pinigais, kuriuos turi parodyti inspektoriams Amerikos kaslegarnėse. — Kurie atkeliauja be tikieto ir be pinigų, tie yra skaitomi pavargėliais, netinkančiais įleidimui į Ameriką ir gyvenimui joje. Taipgi yra skaitomi pavargėliais ir tie, kurie yra gavę nuo savo giminių ar draugų laivakortes iš Amerikos ir atkeliauja *be grašio*; tokie tai skaitosi *gelbėtai ateiviais*, kurie, pagal ateivystės įstatymus, gali būti gražinami atgal. Todėl visi, kurie gauna laivakortes iš Amerikos, o negali parodyti nei 50 rublių, atkeliaavę į kaslegarnę, tegul neina nei iš namų. Gavusieji laivakortes iš Amerikos ir atkeliaavę be pinigų į kaslegarnes, nors ir gautų paskiaus pinigų nuo savo giminių ar draugų, esančių Amerikoje, tačiau tokie neleidžiami Amerikon, kadangi jie buvo netinkami įleidimui laike jų atkeliaavimo.

Visi keliaujanti į Kanadą turi turėti taipgi aiškius adresus, tikietus ir po 50 rublių (\$25.00) nuo 1 kovo iki 31 spalio, o žiemos laike nuo 1 lapkričio iki 28 vasario visi turi turėti po 100 rublių (\$50.00) ir *ne mažiaus*. Kanados valdžia labai aštri ir neturinčius pakaktinai pinigų *neleidžia* per savo sieną. — Vienok moterys yra leidžiamos keliauti pas savo vyrus, nors turėtų ir mažiaus pinigų.

Neščios (sunkiose dienose esančios) merginos ir moterys, kurių vyrai ar jaunikiai yra Lietuvoje, tegul neina nei iš namų, nes *visos tokios bus sugražintos atgal* iš kaslegarnių. — Neščios moterys gali keliauti pas savo vyrus.

4. Merginos, keliaujančios pas vyrus, su kuriais ketina apsivesti, visados tegul pasiima adresus savo giminių ar draugų — moteriškių Amerikoje, idant turėtų pas ką apsigyventi, neapsivedus. Tokioms mer-

ginoms atkeliavus į kaslegarnes, jų būsimieji vyrai turi atkeliauti taipgi, o paskui turi gauti leidimą (license) nuo miesto valdininko ir apsivesti, imant šliūbą pas kunigą arba pas tam tikrą valdininką (civiliską šliūbą).

5. Merginos pusseserės, keliaujančios pas savo pusbrolius Amerikoje, visados tegul pasiima adresus savo giminių ar draugų Amerikoje, nes pusseserėms nepadoru yra keliauti pas nevedusius pusbrolius arba kurių pačios Lietuvoje. Paprastai tokie vyrai gyvena po 6—8 vienuose namuose, ir merginai netinka ten buvoti — nakvoti. — Merginoms, kurios keliauja pas savo pusbrolius arba draugus vedusius, kurių pačios drauge su jais gyvena Amerikoje, nereikia moteriškių adresų.

6. Vaikai iki 16 metų amžiaus gali keliauti tiktai pas savo tėvus Amerikoje. Vaikai iki 16 metų amžiaus, keliaujanti pas savo brolius, seseris, dėdes ir dėdienes yra užlaikomi kaslegarnėse ir paleidžiami, tiktai daleidžiant ministeriui prekybos ir darbo, mat, Amerikoje visi vaikai iki 16 metų turi lankyti mokyklas. Tokis vaikas, jaunesnis 16 metų, atkeliaavęs pas brolių arba seserį, dar pavienius ir nepraturtusius, neturi iš ko gyventi, priimamas darban ir stačiai gali tapti visaomenės apsunkinimu. Vaikai ir mergaitės virš 16 metų, bet smulkaus augumo — stuomens, tepasiima savo gimimo metrikus.

7. Rašydami laiškus-gromatas savo giminėms arba draugams, visados užrašykite savo adresus teisingai, tai yra: savo vardą ir pravardę, namų numerį ir vardą gatvės, ūlyčios, miestą arba arčiausią pačto stotį ir valstiją. Daugelis rašančiųjų sumaišo valstijas New Jersey su New York, rašydami tik raides, sutrumpinant. Miestai Newark yra New Jersey ir New York valstijose, ir, rašant Newark, N. Y., keleivis nukeliaus į netikrą vietą (jaigu jis manė keliauti į Newark, N. J.). Raidės N. J. reiškia New Jersey valstiją, o N. Y. New York'o valstiją. Gatvių vardus reikia užrašyti taip, kaip yra užrašyta ant gatvių kampų. Tuli rašo pagal savo ištarimą "Ucyn" vieton Hudson, "Lorme" vieton Lorimer, dėlko ateiviams pasidaro nemažai painių.

8. Visados paduokite ateiviams savo adresus kur gyvenate, o ne karčiamų ir krautuvų, tankiausiai svetimtaučių, kurie nežino nei nesirūpina žinoti, kur jūs gyvenate. Pasekmės netikrų adresų padavimo štai kokios nusiduod:

Atkeliavo lietuvių vaikas su adresu pas žydą ant Canal St., New York City. Siųsta telegramas, laiškas ir ant galo paslas jieškoti to vaiko tėvų. Žydas pasakė, jog to vaiko tėvas pirko pas jį laivakortę ir kai kada ateina pažiūrėti, ar nėra jam laiško. Vaikas, išbuvęs kaslegarnėje 3 savaites, tapo išsiųstas atgal, ir tėvui toks užkavojimas savo adreso prekiavo virš \$40.00.

9. Parašykite visiems, kurie norėtų keliauti Amerikon, idant prie savo багаžo — ryšių, krepšių ir maišų, prie kiekvieno prisiūtų ar aiškiai užrašytų savo vardą ir pravardę ir pilną adresą, kur keliauja, ir

laivo vardą. Tokiu būdu neprapuls bagažas ir ateiviams nereiks raudoti: "Oi mano sūriai, trys dideli sūriai, svaras arbatos, plėčka očyščenos ir dveji marškiniai dingo, kur aš juos besurasiu!"

10. Amerikos lietuviai piliečiai, nesiųskite ateiviams savo pilietiškų popierių ir nemokinkite per laiškus meluoti, jog jau jie gyvenę tiek ir tiek laiko Amerikoje ir jog jau esą piliečiais, o negal angliškai žodžio ištarti ir nežino, kokia arčiausia gatvė prie jo paduotos gatvės nei kaip vadinasi artimiausis miestas. Tokie, kurie siųstų savo pilietišką popierą ateiviui ir susekti taptų, papultų po sunkia bauda ir prastotų piliečio tiesų.

Visi liet. laikraščiai teiks perspausdinti šitą straipsnį ištiesai.

Kunų sudegimas.

"Tūkstantis metų atgal mūsų pranokėjai degindavosi ant laužų, tai kame čia pirmėivystė, jaigu šiandien žmonės tą-pat daro?" sakė kun. Žilinskas, kaip paduoda "Tėvynės" No. 45. Tokio išvedimo logika neišlaiko jokios kritikos. Jaigu koks geras paprotys turėjo vietą pas kokią senovės tautą ir laiko bėgyj tas paprotys tapo užmestas, tai ar nebus pirmėivyste jo atnaujinimas? Senovės romėnai laikosi įpročio neturėti kapinių mieste. Nėra abejonės, kad tai buvo labai geras įprotis, ir jo atnaujinimas būtų tikras žingsnis progresop, nežiūrint, kad tas įprotis ir kažin kaip senai būtų viešpatavęs. Tą-pat galima pasakyti ir apie lavonų sudegimo klausimą.

Nors trumpais bruožais apskritai aptarsime tą dalyką. Lavonų sudegimo įprotis buvo naudojamas jau priešistoriškų žmonių. Jo praplatinimas Europoj, turbūt, priguli slavų gentims. "Lavonų sudegimas dar nebuvo tapęs abelnu Italijoj prieš ankstybinį geležies amžių ir gal supuola su pirmu venetų (slavų gentis) užplūdimo. Jaigu tos gadynės Italijos civilizaciją neturėtų būt priskaityta etruskams, tai, kaip Sergi laikosi, venetai buvo jos pionieriai. Jie yra peleninių kapų Glasinako ir Sanskimosto veikėjai. Peleniniai kapai tapo atrasti kur tik venetai praėjo. Apie upę Narevą nerandama tokių kapinių. Tas palaikytų Herodoto pažvalgą, kad neurai, t.y. lietuviai buvo apsigyvenę palei Narevą ir jų apgyventas plotas siekė upę Dniestrą." (Zabrowski. The Origin of Slavs). Graikai praktikavo lavonų sudegimo paprotį jau Homero laikuose, kaip tai matyt iš Iliados (I, 51 ir 52).

Historiškuose laikuose graikai turėjo įstatymą, pagal kurį tik savizudos, bedančiai kūdikiai ir perkūno trenktos ypotos prastodavo sudegimo teisės. Pas historiškus romėnus kaip pakasinių, taip ir sudegimo būdas buvo madoj. Visuose kraštuose, kur tik kūro nestokavo, buvo vartojama sudegimo būdas. Buddhos lavonas su dideliomis iškilmėmis buvo sudegintas. Senas Įstatymas neužgina to laidojimo būdo,

ir retkarčiais jis buvo žydų vartojamas; Saulo ir jo sūnų lavonai buvo sudeginti. Šių laikų tikintieji žydai nesipriešina tam laidojimo būdai. Naujame Įstatyme nerandame nei vieno sudegimo pavyzdžio. Yra kai-kurios suprantamos aplinkybės, kurių dėlei jau pirmieji krikščionys paniekino tą laidojimo būdą. Pirmia, tai kad pats Kristus grabe buvo palaidotas; antra, tai kad jų viengėnčiai-stabmeldžiai degindavo savo mirusiųjų lavonus; kadangi nuo kitų pagoniškų įpročių tolindavosi krikščionys, tai, be abejo, buvo pas juos palinkimas nesekti ir tą paprotį; trečia, tai kad stabmeldžiai ypač stengdavosi krikščionių lavonus sudeginti, idant tuomi paniekinti jų tikėjimą į prisikėlimą. Su prasiplatinimu Europoj krikščionybės degimo paprotis tapo apleistas. Pas rusus stabmeldžius tas būdas vartojamas iki dešimtam metšimčiui. "Ibu Fozlan, kuris 922 m. buvo pasiuntiniu pas bulgarus ant Volgos, pasakoja, kad jis buvo vieno lavono sudegimo regėtojas. Vienas iš ten buvusių tarė jam: jūs, arabai, esate paiki žmonės; jūs dedate savo mirusius į žemę, kur kirmėlės juosius suėda. Mes sudeginame juosius akymirkoj, kad jie galėtų lėkti stačiai danguosna." Zaborowski.

Prisižiūrėkime į kai-kurias lavonų sudegimo viršystės. Visupirmu sumažėtų lavonų prašalinimo išlaidos. Yra išrokota, kad Londonas reikalauja 24 akrų žemės kasmet savo numirusiųjų pakavojimui; New York'as gi 17½ akrų. Taigi ekonomišką klausimo pusė nėra jau taip menka, kad nereikalautų mūsų atsizvelgimo, neskaitant jau žmonių triūsą grabų išdirbime. Hygiėnišką klausimo pusė yra dar svarbesnė už ekonomišką išrokavimus. Perdaug pripildyti didžmiesčių kapinynai yra gresmė gyviems, nes lavonų pūvimas apteršia vandenį ir užnuodija orą, kada žemė, daugybės lavonų apsunkinta, praranda dizinfekcijos (valimo) galę. Bakterijinės teorijos besivystymas įkvėpė baimę, kad nuo pakastųjų gali persiveržti užkrečiamosios ligos. Kiek tas gali gręsti, tai bakteriologai dar galutinai nenusprendė.

Lavonų sudegimui prieštaraujama dėlto, kad visi mirusio pėdsakai tampa panaikinti. Bet kas gi galų-gale atsitinka su mūsų kapinėmis? Dideliuose miestuose nei turtingiausių žmonių kapai neišlaiko aplinkybių spaudimo. Taigi tokie atminimo ženklai yra greit dingstanti. Tačiau apart jausminio priešišimo yra kitas, gan svarbus, lavonų sudegimui prieštaravimas—tai medikališkai-teismišką, nes su lavono sudegimu visi galimi piktdarystės pėdsakai pasinaikina. Prašalinimui tos kliūtis pradedama geriaus ištirinėti visas mirties aplinkybes prieš deginant. Toks rūpestingas lavono apžiūrėjimas prašalintų visokius abejojimus kas link piktdarystės.

Lavonų sudegimas nėra priešingas krikščioniškai dvasiai. Artymo meilė reikalauja priimti tokį lavonų prašalinimo būdą, kurį mokslas pripažįsta mažiau kenksmingu gyviems. Katalikų-gi bažnyčia priešinas ir užgina kūnų deginimą. Ant kokių pamatų remiama tas pasipriešinimas?

"Bažnyčios įstatimdavystė užgynime lavonų su-

deginimo remiasi ant tvirtų motyvų, nes lavonų sudeginimas šiandien daugumoj atsitikimų yra surištas su aplinkybėmis, kurios iš to daro viešą bedievytės (irreligion) ir materializmo išpažinimą. Tai buvo masonai, kurie pirmi išgavo oficijališką tos apeigos pripažinimą nuo įvairių valstijų...

Ji laiko už nepritinkamą, kad žmogaus kūnas, kartą buvęs gyvu Dievo šventnamiu, dangiškos dorybės įmonė, sakramentais taip dažnai pašventinta, turėtų galų-gale būti išstatyta ant tokio apsiėjimo, kad sūniškas (filial) padorumas (piety), moterystės ir brolystės meilė arba net vien draugiškumo ryšiai, regis, priešinasi tam, kaipo dalykui nežmoniškam...

Galiaus reikia atminti, kad lavonų sudeginime nėra nieko stačiai priešingo kokiam bažnyčios dogmatui, ir, jaigu to kairiojo judėjimo vadovai ant tiek valdytų valstijas, kad tas paprotis taptų abelnu ir, jaigu bažnyčia turėtų prie to papročio prisitaikyti, tai nebūtų jokio tikėjime iškrypimo." "Catholic Encyclopedia".

Kaip matome, tie "tvirtieji motyvai" nerymo nei ant moksliskų, nei ant filosofiskų, nei net ant teologiskų išvedimų: tai tik jausmo biskutis ir besistengimas palaikyti įsigyvenusias formas. Įvairūs bažnyčios pašventinti dalykai, kaip tai, rožančiai, škaplieriai, kryželiai etc., tarnavusieji šventiems fikslams yra pavedami šventai ugnelei, kada nusidėvi, o nesudedami kapan. Taigi ir žmogaus lavonas, buvęs kartą Dievo šventnamiu, daug kartų pašventintas sakramentais, neturėtų sutikti prieštaravimo jo pavidimui šventai ugnelei, jai tas būdas yra pripažintas geresniu.

Pranas Gudās.

APŽVALGA.

"Vienybė Lietuvinkų" Nr. 1 įžangoje sako: "Lietuviai inteligentai, ant nelaimės, dar tebesivaidija už partijas ir liaudiniu apšvietimu visai nesirūpina. Yra tai skaudi klaida ir už tą kuomet-nors vėlesnė lietuvių istorija apdengs mūsų šviesuolius su didele gėda ir mūsų ainių papeikimais... Šiek-tiek mokyklomis dar rūpinasi mūsų kunigai. Kiek žinoma, amerikiečių lietuvių parapijose užsilaike mokyklėlės senosios ir keletas šiemet naujų įsikūrė. Ir jaigu mūsų kunigai nesektų akiai Romos politiką ir nevarytų iš šitų mokyklėlių modernizmo, tai joms gal būtų lemta šio-kia-tokia ateitis, gal įsigytų jos visuomenės užuojausmę ir gal jas parentų visi laikraščiai. Bet dabar, kada mūsų kunigai duoda savo mokyklose taip siaurą mokymosi programą ir apsitveria chiniška siena nuo naujosios gadynės įtekmių, tai vargiai kada šitos mokyklos pastos lietuvių švietimosi prieiga."

Galima pridurti, kad tik laisvai mintijančios partijos turėtų ir galėtų veikti iš vieno įsteigimui mokyklų. Susitaikyti su kunigais šiame dalyke niekuomet negalėsime, jaigu norėsime turėti laisvą mokyklą, ne apvertą "chiniška siena nuo modernizmo". Ir kunigų

ypatiškai negalima kaltinti už tai, kad jie "aklai seka Romos politiką": kitaip jie negalėtų skaitytis katalikiškais kunigais; o jaigu, daleiskime, jie pradėtų neklausyti Romos ir norėtų pritarti modernizmui, tai tuom-pat ankščiau ar vėliau liaudžiai paaiškėtų, kad ir jų luomos egzistavimas praranda prasmę, sykį jie ima važiuoti laisvamanybės vėžėmis, atsitolindami nuo Romos su josios paslaptimis ir stebuklais. Kad taip būtų, pasirodo iš neprigulmingos bažnyčios trumpos istorijos pas mus. Taigi kunigai kitokiu būdu elgtis visai negali, jaigu jie nori palaikyti ar katalikystę, ar tik savo luomos interesus. O ar iš to mūsų visuomenė turi kokią naudą, tai kitas klausimas.

Teko skaityti "Šaltinyje" (No. nepamenam), kad, jaigu mokykla nėra prieš-katalikiška, bet sykiu nėra ir katalikiška, tai tuo pačiu jau mokykla darosi negera. Taip dalykams stovint, vargu beužsimoka jieškoti sątaikos su kunigais mokyklų klausimo išrišime.

* * *

P-s Mikas Stakėnas "V. L." Nr. 1 praneša apie Tris dešimtis ketvirtą Amerikos laisvamanių kongresą. Nutarta vesti smarkią laisvamanybės propagandą ir silpninti katalikų bei protestonų religijas. Per kongresą laikė prakalbą ir Dr. J. Šliupas, kurį "The Truth Seeker" vadina dideliu lietuvių hiistoriku.

Amerikos laisvamanių sąjunga (Freethought Federation) turi suvirš 100,000 narių ir \$514,000 kapitalo.

* * *

"Keleivio" Nr. 1 161 S.L.A. kp. Tacoma, Wash. pagarsina savo nepaprasto susirinkimo rezoliuciją, kur sakoma, kad naujoji konstitucija nelegališkai priimta, esą, permainymui įstatymų reikia dviejų trečdalių organizacijos balsų, o čia toji konstitucija buvusi priimta, visai nariams nežinant. Mokesčiai, girdi, tokie, kad žydiškose insurance kompanijose išlygos daug lengvesnės. Centro Valdybai duota neaprubežiuota valdžia. Konstitucijos kalba nesuprantama, sakiniai supainioti. S.L.A. pasidaro neprieinamas jaunuomenei iki 18 m. Galiaus reikalaujama atšaukti suspendavimą visų "konferentistų" ir nuimti cenzūrą nuo "Tėvynės".

Kas link legališko ar nelegališko naujos konstitucijos priėmimo, galima persitikrinti iš XXV seimo protokolo šeštos sesijos. Tenai pasakyta:

2. Įnešimas, kad paimt ant apsvarstymo naują konstituciją, paremtas. Po trumpų ginčų, pasiremiant ant kuopų reikavimų, paduotas įnešimas, kad konstituciją atmet visai. Antras įnešimas, kad skaityt ir kurie paragrafai bus tinkami priimt, o netinkamus atmet ar pataisyti. Esant dviem įnešimams ant stalo, kilo klausimas, koku balsavimu balsuoti, slaptu ar viešu — australišku. Daugumu balsų, būtent 69 prieš 28 priimta australiškas balsavimas ir nutarta jį naudot visuose viešuose klausimuose. Todėl australišku būdu balsuota. Už tai, kad naują konstituciją skaityt ir taisyt, balsavo 91, kad atmet visai, pagal kuopų reikalavimą, balsavo tik 15 pasiuntinių.

Reikia atminti, kad nei vienas daigtas negali išsykio išeiti tobulas; prie tobulumo artinamasi per nau-

jus ir naujus pataisymus. Nauja konstitucija taipgi galės būt patobulinta ir prie žmonių reikalavimų pritaikata per sekančius seimus, kiek daleis Suv. Valst. įstatymai apie šitokių organizacijų valdimąsi. Galima bus susitarti kas link įstojimo Susivienijiman jaunamėčių, padaryti šokias bei tokias permainas mokesčiuose; galėsime pataisyti ir kalbą, kur to būtinai reikės, ir sumažinti Centro Valdybos galę iki minimum, kurio užtektų šios šalies reikalavimams. Palikimas ar atėmimas nuo Centro Valdybos cenzūros ant raštų Susivien. reikaluose ir gi nuo mūsų pačių prigulės. Kas liečiasi suspendavimų, tai dabartinė Centro Valdyba, turbūt mano, kad jie tai yra geriausiomis įmonėmis prašalinimui betvarkės iš Susivienijimo, bet ar tie suspendavimai atsiekia savo tikslą, parodys netolima ateitis, kuri, vienok, kiek galima spręsti iš dabarties, gal geriau šnekėtų, jaigu būtų švelniau elgiamasi su neužganėdintaisiais.

161 S.L.A. kp., daleistina padaryti išvedimą, niekuomet nerokavo išlaidų prigulėjimo kokion-nors "žydiškon insurance kompanijon": antraip, būtų persitikrusi, kad prigulint prie Sus., už tą pačią posmertinę atsieina mažiau mokėti, negu prigulint prie kokios svetimtaučių bizniškos insurance kompanijos.

Geras daigtas, kad bent kurie laikraščiai priima tokias ir tam panašias rezoliucijas: per tai juk tik ir tegalima žinoti, ką mūsų mažiau užganėdintieji, bet sykiu ir dideli narių skaitliai mano apie savo organizacijos reikalus:

* * *

"Lietuvos Žininių" Nr. 97-8 skundžiamasi ant mūsų jaunuomenės, baigusios augštesnes mokyklas, kad ji neapsigyvena Lietuvoje. P-o Jarašiaus išva džiojama, kad mūsų tautos jaunuomenė yra atsalusi tėvynės meilėje labiau, negu kitų tautų.

Bet jokie išvadžiojimai, raginimai nei verkimai lygtol mūsų inteligentiškosios jaunuomenės nesulaukys Lietuvos rybose, kol tai jaunuomenei iš bile kokio atžvilgio bus patogiau kitur. Taip yra visur ir pas visas tautas, ir mūsų jaunuomenei reikėtų padaryti išėmimą iš tos taisyklės, norint prisitaikyti prie p-o Jarašiaus gerų velijimų. Reikia, vienok, sutikti su juo, kad būtų puiku matyti Airiogaloj, Vilkijoje, Kedainiuose ir t.t. tuos, kurie galėtų patogiau sau gyvent Maskvoje, Petrapilėj, Sibirioj ir t.t., o kurie, nepaisant to, apsigyventų tarp tamsių savųjų brolių, idant nešti jiems fizišką ir dvasišką patarnavimą.

* * *

"The Outlook" sako, kad laikas jau atmesti sofizmą, jog Amerika yra prieglauda prispaustųjų. Amerika turinti išsirinkti ir įsileisti tik tiek ir tokių svetimtaučių, kad šalis galėtų tvirtai ir išpalengva plėtoti savo pramoniją. Anot "Outlook", perdidelis ateivių skaičius pažemina taipgi ir lygmalą Amerikos civilizacijos.



Susiv. Liet. Am. nauja tvarka.

Kaip jau visiems gerbiamiems nariams yra žinoma ir per "Tėvynę" buvo rašyta, kad nuo dienos 1 sausio 1911m. įeis galėn nauja tvarka S.L.A. su keturių laipsnių apsauga (\$150, \$300, \$600 ir \$1000), su mėnesine mokesčia sulyg amžiaus ir kitomis taisyklėmis, sutaikytomis su valstijų tiesomis ir reikalavimais, taigi jau tas viskas įėjo į galę nuo 1 d. sausio 1911 m. ir viskas bus daroma pagal XXV seimo priimtą naująją konstituciją S.L.A.

Kadangi tarpe mūsų yra frakcija kurstytojų priešais naują tvarką ir reformas, įvedamas S.L.A., kurios tik gerovei pačios organizacijos yra, todėl laikau už privalumą persergėti visus narius S.L.A., kad jūs, draugai ir draugės, būtumet atsargūs ir laikytumėtės šalyje nuo skledžiamų skandalų per "komisiją", kuri jums leidžia dūmus į akis, įkalbėdama nebūtus ir nesančius dalykus prieš Pildomąją Tarybą ir įvedamą naują tvarką, mat, jiems tvarka nereikalinga, jie nori bubnyti ir riaušes kelti tarpo mūsų, tarsi, jie pavydi mūsų tautiečiams per savišelpystę bent kiek augščiau pakilti.

Iš veikimų ir atsinešimų tos "komisijos" pasirodė, kad jie neturi supratimo apie pamatines tiesas tokių organizacijų, todėl mes ant jos neturim nei mažiausios atydos atkreipti: jos tikslas aiškus — sukelti ergelius tarp narių ir kuopų.

"Komisija" nori priversti, kad Pildomoji Taryba ir visi nariai laužytų S.L.A. įstatus ir seimo nutarimus, kad tik visi šoktų pagal jos muziką. Ar galima rasti kur kitur ką panašiai elgiantis, kaip pas mus, kur siūlosi ir veikia neprašytos komisijos? Paaiškinimų jokių nesiklausia ir tik kitiems prisakymus mėgsta duoti, nors patys klaudžioja nežinios tyruose.

Visi nariai privalo išpildyti blankas, kaip buvau aiškinęs "Tėvynės" No. 50 1910 m., ir mokestis mokėti sulyg dabartinės konstitucijos. Kurie nesilaikys naujos tvarkos, nepildys konstitucijos, užgirtos XXV seimo, eis savais keliais paskui "komisiją", žinokite, kad tie visi nustos tiesų, kaipo S.L.A. nariai.

M. J. Damijonaitis,

S.L.A. Prezidentas.

P. S. Dar vėla pasklido po kuopas ir nekuriuos "draugus" *atsišaukiami* nuo "komitetų", nors patys yra suspenduoti ir neturi teisės jokiame komitete užimti vietą. Jie šaukia gvoltu, kad reikia suspenduoti Pildomąją Tarybą! Ir už ką? — Už tai, kad neklauso "komisijų" plepalų, o pildo S.L.A. įstatymus ir seimo nutarimus. "Komitetas" prisako, kad nariai darytų balsavimą link konstitucijos, bet, nariai, nebūkite įrankiais prisakams neprašytų "komitetų", kurie neturi mažiausios vertės: jie nelegališki. Jaigu ku-

rie balsuotų, jų darbas taipgi bus nelegališkas. Seimas yra augščiausia valdžia, todėl tik į seimą įnešti sumanymai savo laiku gali būti svarstomi, bet ne tokiu būdu, kaip išsimanė veikti "komisijos" ir "konferencijos" — tai tik kėlimas betvarkės. Jaigu ko nežinom ar nesuprantame, reikia klaustis, dėlko tas ar kitas dalykas yra taip, o ne šitaip. Tuomet būtų atsakyta ir paaiškinta. O kėlimas tokių riaušių niekuomet nėra pagirtinu.

M. J. Damijonaitis.

MOKSLO TRUPINIAI.

JIEŠKOJIMAS PRADŽIOS GYVYBES.

Kuone visuose žodynuose rasime dvi idejas apie gyvybę. Viena jų — tai kad gyvybė yra stovis, kuriame egzistuoja gyvūnai ir augmenys, užlaikydami pajėgas pildyti savo natūrališkus atlikimus (funkcijas), o kita — kad gyvybė yra palaikoma gyvūnuose tam tikro principo, vadinamo "gyvybinio". Tasai gyvybinis principas per ilgus amžius buvo priskaitomas tikrai gyvūnams, nors gamtos tyrinėjimai labai susiaurino tą plačią (seniaus) spragą tarp gyvūnų ir augmenų, bet vis dar ir kuone lig paskutiniam laikui matyta neperplaukiami vandens tarp augmenų ir mineralų karalysčių. Pirmutiniausias skirtumas tarp akmens ir augmens buvo tai, kad buvo manoma, jog akmuo neturi jėgos augti ir daugintis, kokią turi augmenys.

Paskiaus dauguma širdingų žmonių nustebino pamatę, kad, taip vadinamos, "organiškos" medegos (substancijos), produktai gyvybės įtekmės, gali būti sudaryta iš neorganiškų — "negyvų bei bedūšių daigtų" — be jokios įtekmės iš pusės kokio ten "gyvybinio principo" ar "gyvybės funkcijos". 1828 metų profesorius Woehler nustebino pasaulį, padarydamas jureą (skystasias gyvūnų išmatas), kuri lygtol buvo žinoma, kaipo išimtinai gyvūniškas produktas, iš tūlių anaipol'ne organiškų medegų — iš oro medegų, vandens, degio, anglidario, azoto, vandendario. Nuo to laiko pastatyta daug tiltų, kuriais chemikas gali pereiti nuo neorganiškų substancijų prie organiškų. Alkoholiūs natūrališkas produktas cukraus vaikščiojimo (fermentacijos) — ir vaikščiojimas yra organiškasis apsireiškimas — gali būti padarytas iš anglies, kalkių ir vandens. Indigo mėlynis dažai būdavo gaunami tik iš indigo augmens. Dabar tie dažai yra daromi iš anglies. Ir daug dažų, kurie kitados būdavo paimami iš įvairių augalų, t. y. iš organiškų medegų, dabar turėjo užleisti vietą išdirbamiems tokiems-pat dažams iš neorganiškų daigtų.

Jau gana senai mes atmetėme nuomonę, būk tikrai gyvenantieji daigtai auga ir gali turėti judėjimą.

Nūnai kiekvienas, šiek tiek apsipažinęs su mineralogija, pasakys, kad gyvenančių daigtų judėjimas ir augimas suvis jų neatskiria nuo daigtų, lygšiol skaitytų "negyvenančiais". Taip, kristalai auga ir dauginasi; metalai ne tikrai renkasi į krūvą, bet susivie-

nija ir susilieja. Bet vis dar mes laikomės įsikibę į nuomonę, kad sutverti arba palaikyti, arba pravaisinti gyvūnišką kokią esybę, arba pratęsti "gyvybę" negalima kitaip, kaip tik per įsikišimą kokio tai paveldėto gyvybinio principo, kuris apleidžia kūną, kada mirties balsas jam tai padaryti liepia, ir kuris (tas principas), sykį jau apleidęs kūną, negali ten daugiau sugrįžti. Mes, bent dauguma mūsų, purtomės nuo idejos, kad gyvybės funkcija gali būti kitur ir kitaip palaikoma, negu gyvūno kūne bei jo gemale (embryo). Tikrai keletas metų atgal profesorius Loeb, didis biologistas Californijos universitete, pasakė: "Jaigu mums kada bus lemta padaryti gyvenančią medegą iš negyvos, pirmiausias žingsnis turės būti žinojimas, kaip padaryti gyvą medegą artificiališkai. Po to jis sujudino mokslinę srietą, apreiškdamas, kad jis gali pagimdyti marių určiną (sea-urchin) iš neužvaisinto to gyvūnėlio kiaušino, įmerkdamas tą kiaušinį į tūlus sūdytus skystimus prie tam tikrų aplinkybių. Iš to išeinanti gyva, besiranganti kirmėlaitė. Nepamenu koksai mokslininkas nelabai senai artificiališkai (tūlais ne natūrališkais būdais) užvaisino kiaušinį augštai išsivysčiusio žinduolio. Ir ne vienas garsus šių laikų mokslininkas tiki, kad ateityj bus galima padaryti embryo (užvaisintą kiaušinį) be jokios tarpininkystės gyvūnų gimdytojų.

Gal kai kurie krūpčiojasi šitokių išvedimų, bet biologui nėra nieko negalimo, nors vienas ar kitas dalykas išrodytų ir niekuomet neatsiektinu. "Journal of the American Medical Association" nuo lapkričio 15 d. 1911 m. praneša apie įdomų experimentą, nusiėkusį Rockefeller Institute of Medical Research: organai ir audiniai visai suaugusių augštesniųjų gyvūlių buvo atpjauti nuo jų kūnų ir netikrai ilgą laiką jie (organai ir audiniai) užlaikyti gyvi, bet jie dar ir augo, kaip kad auga, būdami neatskirtais nuo gyvų tebegyvenančių gyvūnų kūnų.

"Plazma" yra tai lipnus skystimas gyvūnų audiniuose, maždaug tokis, kaip kraujas ir limfas, kada atskiriame nuo jų dviejų (nuo kraujo ir limfo) geležį, sodium ir kitas mineralines druskas. Minėti bandymai Rockefeller'io Institute parodė, kad mažutės organų dalys, atskirtos nuo žinduolių ir padėtos į plazmą tarp dviejų pūstų stiklinių daugelių (paimtą iš kokio kito gyvūno) augo ir augo taip, kad galima buvo su pagelba optiškų instrumentų tą augimą gerai patėmyti. Lygtol niekas nebūtų drįsęs manyti, kad inksto šmotelis, pavyzdžiui, atidalintas nuo gyvūno, galėtų būti užlaikytas gyvas per neapribotą laiką, juo mažiau buvo galima sapaloti, kad tokio inksto šmotelis galėtų augti. Bet viršminėti eksperimentai darodė, jog inkstai ir maišyčiai (glandės, železa), kaulai, smegenys, kremzlės, net-gi oda gali būti palaikyta gyvi ir gali augti prie tinkamų išlygų, it dar būdami apteikti "gyvybės principu", pasilikusių nuo jųjų pirminio savininko-gyvūno, nuo kurio jie dabar atskirti. Dalelės thyroidinio maišyčio augo labai smarkiai. Po 24 valandų patėmyta, kad kai-kurios jo celės atsiskyrė ir persikėlė kiton vieton. 36 va-

landas vėliau viena tųjų cėlių priėmė varpstelės išveizdą ir jos veiklumas buvo tokis didelis, kad tyrinėtojai galėjo per mikroskopą patogiai tėmyti jos judėjimus ir permainas formoje. Jau gana senai chirurgai datyrė, kad tūli maišyčiai ir audiniai, paimti nuo gyvenančio gyvūno, gali būt sugydyti su žmogaus kūnų ir atlikti sau paskirtas funkcijas. Arterijos ir vėnos dvi skirtingos rūšys kraujagyslių — ilgą laiką gali būt užlaikytos prie tam tikrų temperatūrų vazeline ir pasekmingai paskui pritaikytos į vietą išmestos kokios sužeistos bei šiaip nesveikos gyvūno ar žmogaus kraujagyslės. Gal bus laikas, kada chirurgas galės išsiauginti kepenų kėsnelius bei reikalingus jam maišyčius iš vienos cėlės brandolio.

Rockefeller'io eksperimentatoriai darodė, kad netik ką galima palaikyti gyvus ir auginti gyvūno audinius, atskirtus nuo jo kūno, bet kad juose gali įsigyventi tos ligos, kurios vargina gyvūne tuos audinius bei organus; pavyzdin, paukščio vėžys buvo įvestas ir augo per cėlių pasidauginimą plazmiškame skystime taip pat, kaip jis (vėžys) auga gyvo paukščio kūne. Šitas eksperimentas išaiškino, koku būdu auga vėžys žmogaus kūne.

Vėliaus kiek pasirodė, jog galima tokiu būdu auginti net inkstų audinius ir kai kurių delikatniausių organų cėles taip lengvai, kaip bakterijas.

Pasiremiant šiais bandymais, galima tikėti, jog su laiku žmonės sugiebs netiktai išauginti sau tam tyčia audinius užvadavimui netikusųjų, bet dar įstengs patys išvystyti cėlių branduolius.

Mikroskopo spēka pastaraisiais laikais nepaprastai pasididino per pritaikymą elektros, taip kad galima tėmyti veikiant mažne atomiškas dalelytes ir mažiausias viencėles esybes. Po tokiu mikroskopu matai, kaip josios sukinas, šokinėja; kaip jos veda su mikrobais karę, nu kurių išėigos priguli liga ar sveikata. Taigi su pagerinto mikroskopo pagelba galima studijuot nepermanomo mažumo daigtai ir gyvos esybės; o apie būvimą daugybės dar mažesnių esybių nematomų per mikroskopą, galima persitikrinti, tiktai studijuojant jų judėjimus, pasigriebiant to moksliško įrankio.

Mokslininkai mena, jog kadais: tolimuose praeituose amžiuose buvo tokios sąlygos, kad ne vientik pasidarė protoplazminė cėlė iš susijungimo negyvųjų molekulių angliadario, vandendario, azoto ir kt., bet kad toki cėlė atsirado dar ir su galėjimu atjaustii impulsus, išvystančius judėjimą ir priverčiančius augti; jie mano, kad iš vienos tokios cėlės išsivystė visos augštesnėsios gyvūnų formos.

Pagal *Albert R. Ledoux*.

Iš Lietuvos.

Vilnius. Lapkr. 28 d. buvo visuotinas "Rūtos" narių susirinkimas. "Rūta" dabar turi 170 narių ir už 1900 rb. turto. Per praėjusius 4 (liepos, rugpjūčio, rugsėjo ir spalio) mėnesius padaryta 22 vakarėliai, iš kurių 10 buvo su vaidinimais arba koncertais

ir 12 — šokių. Taipgi įtaisyta lietuvių kalbos vakariniai kursai (panedėliais ir petnyčiomis nuo 8 iki 9 val. vak. skaito kun. J. Tumas), ir rengiama įtaisyti vakariniai suaugusiems kursai (pagal liaudies vienklesių mokyklų programos). Įeigų per tuos 4 mėn. buvo suvirš 700 rb., o išlaidų 600 rb. Susirinkimas nutarė advente "Rūtoje" šokių nedaryti ir atmetė sumanymą išrinkti tam tikrus žmones, kurie rūpintų įsteigti valstiečiams lietuviams susišelpimo įstaigą, patardamas spiestis prie veikiančios jau Vilniaus Lietuvių Šelpimos Draugijos.

Suvalkų gub. Mariampolės ir Vilkaviškio pavietuose paplito gana apgavingų lioterijų bilietaų pardavinėjimas. Už tokį bilietą žada atsiųsti už 9—10 rb. tavorų. Lošimas toks. Pirmutinis perka bilietą ir užmoka 1 rb. Paskui siunčia tą bilietą ir rublinę į firmą, reikalaujamas tavorų. Bet iš ten vieton tavorų gauna dar 4 bilietus pardavimui. Kuomet tuos 4 bilietus išparduoda, tai nupirkusieji juos vėl siunčia į tą firmą, reikalaujami visi tavorų. Bet iš ten vėl gauna kiekvienas po 4 bilietus. Kada šie 4 žmonės išparduoda tuos visus bilietus ir pirkusieji juos nusiunčia firmai, tuokart tik pirmasis gauna "tavorus". Bet, jaigu tik bent vienas savo bilieto neparduoda arba pirkusis nusiunčia, tai tasai pirmutinis vistiek nieko negaus. Kaip galima suprasti, į šitą apgavystę stumia vienas kitą kiek galėdami, kad tik gauti tuos neva 9—10 r. vertės tavorus, už kuriuos visi užmoka nemažiau 21 rb. — Saugokitės ir prikalbinėkite kitus, kad nepirktų tų bilietaų.

Naumiestis. Čia neseniai buvo toks atsitikimas. Susirinko traktiernėn karčiamų pilioriai ir pradėjo gindytis, kuris daugiau išgers. Iš šalies atsirado tokių, kurie norėjo pamatyti, kiek gali išgerti ir pradėjo girdyti juos. Begeriant vienas iš girtuoklių apalpo, tada ir kitas liovėsi gėręs. Tas, kuris apalpo, po dviejų dienų numirė ir liko palaidotas ant nešventintų kapinių. God-boy.

Pilviškiai, Suv. gub. Lapkr. 26 d. į Šliurpiškės kaimą pas ūk. A. Želeniaką atėjo du nepažįstami jauni vyrai ir paprašė nakvynės. Jis, kaipo geras žmogus, priėmė ir po vakarienei nuvedė į klėtėlę gulti. Čia tuodu vyrai pagriebė jį už rankų ir pareikalavo pinigų. Kuomet jisai atsisakė duoti, tai mirtinai perdurė kinžalu ir išbėgo. — Tie patys vyrai pas tą ūkininką buvo atėję ir prieš piet, gavo pavalgyti ir paskui padėkavoję išėjo. Vakare atėję, sakėsi užmiršę ar pametę pasportą. A. Ž. buvo doras žmogus ir su nieku nesipyko. Liet. Patrijotės.

(Iš "Liet. Ūk.")

Lietuvių kalba cerkvėse. "Liet. Žin." (No. 95) praneša, būk lietuvių raštų cenzoriaus p. Jaroševskio sumanymu, pritariant vilniškei svietiškai ir dvasiškai (pravoslavų) vyresnybei, vyriausybės žadama įvesti lietuvių kalba cerkvėsna. Ketinama tam tikslui išversti lietuvių kalbon visos pravoslavų bažnyčios liturginės knygos ir t.t. "Nov. Vr." tam sumanymui

taip-pat pritarianti ir pasitikinti, jog tuo pravoslavų bažnyčia nemaža pelnysianti Lietuvoje.

Archaiologijos tardymams svarbu. Nesenai susekta Vilniaus vidury požemių urvai. Kitkart dideli urvai buvo dar susekta palei Misijonorių bažnyčią, tik nepabaigta jie tirti. Be to, anot Vilniaus padavimų, tokių urvų esama ir daugiau, kurie net į Trakus einą. Į trakus gal ir neina jokie urvai, ale, kad Vilniaus požemyje yra nemaža senovės liekanų, tai tikra teisybė. Visur beveik, kur tik kiek pakasa, užtikama tai šukių, tai pinigų, tai žmonių kaulų. Antai, ir Vilniaus "Liutnės" namams pamatus bekašant, užtikta visokių įdomių dalykų, ir nenuostabu: Vilniaus miestas labai senas, kelis sykius deginamas ir naikinamas ir dabartinis senasai miestas stovi ant griuvėsių. Dabar rengiamasi prie kanalizacijos darbų. Tai bus gera proga archaiologijos tardytojams pasinaudoti. Dabar rusų laikraščiai ragina ciesorišką archaiologijos draugiją išnaudoti kanalizacijos darbus, "mobilizuoti" visas savo jėgas. Lenkų "Przyjaciel Nauk" draugija taip-pat tikriausia mokės tokia puikia proga, kaip senojo miesto kasinėjimai, pasinaudoti. Reikėtų tat ir mūsų "Liet. Mokslo Draugija" nepraziopsoti ir jau laiku prie to prisiruošti.

Mickevičiaus namai. Pakėlus lenkų laikraščiams klausimą apie pirkimo tautos nuosavybėn namų, kur gyveno, būdamas Kaune, garsusis Lietuvos dainius Adomas Mickevičius, kauniškis "S. Z. Tel." štai ką paaiškina: Tie namai priklauso nūdien Dobrovolskių anūkei p. A. Vasiljevai. Jinai dabar tuos namukus ir su daržu norinti parduoti. Pirkėjų susiranda daugelis, kurie sutinką užmokėti jai už tuos namukus daug daugiau, negu jie tikrai verti. Ale p. Vasiljeva malonėtų, kad tuos namus nusipirkty kokia-nors lenkų draugija tautos tikslais. Mickevičiaus namukai, nors jau apsenę, ale dar gerai laikosi, labiausia ačių rūpesniams p. Vasiljevov, kuri, nors neturi iš jų veik jokios naudos, rūpestingai juos prižiūri.

Iš naujokų gyvenimo. S u v a l k a i. Kokiose sunkiose sąlygose prisieina būti naujokams, laike jų ėmimo kariuomenėn, gali tik tas numanyti, kuris yra paragavęs to gyvenimo. Mano nuomone, visuomenei reikėtų atkreipti didesnę atidžią į šį klausimą, nes naujokams, taip vadinamuose, "zbornuose punktuose" reikia būti blogesnėse sąlygose, negu laikomi mūsų gyvuliai. Suvaro į nedidelį kambarį 20—30 žmonių, kankina keletą dienų arba savaitių, duoda gulėti ant kietų grindų, pabarsčius ant jų truputį šiaudų. Žinomas daigtas, kad oras tokiam kambaryj būna pasmirdeš, tvankus, kenkiantis žmonių sveikatai. Kas šiek tiek dar išmintingesnis, tai išstruksta iš to "zbornu punkto", nusiasamdo keliese susidėję mieste kambarį ir gyvena iki tol, kol bus šaukiami "ant komisijos". Nors tokiam pragyvenimui reikia turėti pinigų, bet už tai nereikia vargti "ant zbornu punkto". Štai vienas atsitikimas, kuris liudija, koks yra sunkus buvimas naujokams. Lapkričio 6 (19) d. iš Kalvarijos

buvo atvaryta į Suvalkus partija apie 30 naujokų "ant komisijos". Sutalpino juos į "zbornu punktą". (Keletas iš jų išstrukę ėjo į miestą jieškoti nakvynės). Po dviejų dienų nuo netikusio tvankaus ora apsirgo vienas, kitas ir trečias. Buvo apie tai pranešta kariškajam viršininkui. Ligonį paimti atvažiavo vos antrą dieną. Paklausus, kodėl jie nesiskubino atskirti ligonius nuo sveikųjų, atsakė, jog nežinoję susirgusiųjų pavardžių ir kaipo tokius (kurių pavardės yra nežinomos) nėvalia priimti į ligonbutį. Kelmutis. (Iš "Vilties").

Lietuviai Amerikoje.

Brooklyn, N. Y.

7 d. sausio McCaddin Memorial salėje įvyko Brooklyn'o ir apielinkės suvienytų chorų koncertas.

Tariant sykiu su brooklyn'iečiais, tai buvęs vienas iš iškilingiausių kuomet-nors Brooklyn'e buvusių koncertų.

Pirmą dalį programo puošė vietinis "Mildos" vyrų choras. Dainavo "Švenčių giesmę", "Žalioj vėšioj raguvoj" ir "Meilė mums džiaugsmą duod".

"Atsisveikinimas su Alpais", "Kaip puikus arėlis" ir "Išpanų dainą" dainavo maišytų balsų choras "Daina", dailioji lytis lietuviškoje papuošaluose, iš E. New York. Vadovavo p. L. Ereminas.

Skambino ant piano solo "Le Tremolo" H. Rossellen ir "Twilight Meditation" V. Anskaitis. Pirmasai sunkokas, bet atgrajijo gerai; nors dar jaunas vaikinai ir nedaug mokinęsis, ale, matyt, turi gabumą ir galima tikėtis, kad iš jo bus pianistas.

Hymną "Internacionale" dainavo latvių choras iš Newark, N. J., vedamas p. F. Gardner'io.

Griežė ant smuikos Bandzevičiūtė. Griežimas buvo labai silpnas, bet, kaip 5 metų mergaitė, atleistina.

"Šv. Cecilijos" maišytas choras iš Newark, N. J. dainavo Č. Sosnauskio "Karvelėlį" ir p. Petrausko "Kaitink, šviesi saulutė", po vadovyste p. A. Rodzevičiaus. Choras šis didokas ir susidainavęs ir atliko neblogai.

Akompanuojant dr. Šliupiūtei-Jankauskienei, p. Pr. Rimkus dainavo solo "La Serenade" Schubert'o. Jaunas dar dainininkas, bet jau šiek-tiek balsas apdirbtas. Balsą turi lyrišką tenorą. Atliko negeriausiai, nes, matyt, buvo susinervavęs; tačiau nėra ko stebėtis, nes dar jaunas ir ar-ne pirmų sykiu pasirodė ant scenos.

Moterų choras "Lyra" iš E. New York'o, vedamas p. Eremino, dainavo "Vakarinę dainą" ir "Mieg' kalnų viršūnės". Atliko gerai.

Užbaigiant pirmą dalį programo, "Šv. Cecilijos" ir "Dainos" chorai dainavo "Kur bėga Šešupė" J. Naujalio. Atidainavo gerai.

Antroje dalyj programo išžengia pianistė dr. Šliupiūtė-Jankauskienė. Skambina ant piano "Grande

Polka de Concerte" H. N. Bertlett'o. Atlieka gerai ir publikai labai patinka. Nepermaldaujamai publikai plojant, paskambina ant piano dar trumpą šmotelį, programe nepažymėtą. Reikia pripažinti, jog dr. Šliupiūtė-Jankauskienė turi gabumą ir išdirbtą techniką; geistina būtų, kad tankiau pasirodytų.

Dainavo p. Ks. Strumskis, akompanuojant dr. Šliupiūtei-Jankauskienei "Laivynė" Gounod'o, "Šiu nakcialy" Petrausko ir porą kitų programė nepažymėtų. Retai tenka, abelnai, pastebėti tokį entuzijazmą lietuviškos visuomenės link dainų, kaip šiuomi žyg.

Su pritarimu orchestros dainavo p. T. Anckaičiūtė "Tu esi, kaip kvietkelė" ir "Paskutinė vasaros rozė".

Užbaigiant antrą dalį programo, augščiau minėti chorai padainavo dar kelias dainas ir tuom iškilmingasis vakaras užsibaigė.

Beje. Nekurias dainas akompanavo orchestra, kuri vietoj padailinti tai subjaurino. Abelnai imant, koncertas nusisekė. Chorai, turbūt, nesigailėjo repeticijų, nes kai-kurias ir sunkesnes daineles sudainavo gerai, geriau, negu tikėtasi.

Pastebėtina tai, kai Newark'o choras yra daug didesnis, negu sudėjus visus į krūvą iš Brooklyn'o ir East New York'o. Išrodo, it Newark'e daug daugiau lietuvių gyvena, bet ne—Brooklyn'as yra centras lietuvių rytuose ir čia jaunimo daug daugiau yra, negu kur kitur. Kad čia chorai neskaitlingi, tam yra priežastis—nesutartis. Bet su laiku gal tą pastebės, paduos vienas kitam ranką ir eis dirbt išvieno dailės dirvoje, ką parodė šis vakaras, surengtas sujungtomis spėkomis, kuris pasiliks ilgai atmintyje čionykščių lietuvių.

B. & S.

Cherry, Ill.

Jau prabėgo apskriti metai nuo nelaimės anglių kasyklose Cherry, Ill., kur liko palaidota gyvais su viršum 300 darbininkų, kurių dar ir šiandien nevisų liekanos surasta. Lapkričio 13 d. pripuolė metinis Cherry nelaimės atminimas, bet, kad tai buvo nedėdienis, tai paminėjimas žuvusių angliakasių atidėta panedėliui, lapkr. 14 d.

Tą dieną šventė visų tautų darbininkai, nei vienas jų nėjo darban, išreiškiant gailėsį ir padėką broliams, kurie savo mirčia pagerino padėjimą kitų, dirbančių kasyklose: po tam baisiam atsikimui imta taisyti priemonės apsisaugojimui nuo ugnies ir nuo kitokių pavojų angliakasiams: turės būt suvesti telefonai į kasyklas iki toliausiam darbininkui; visose erkozėse (?), kur yra keliai išėiti laukan, įtaisyta vandens dūdos ir kitokie įtaisai nuo ūgnies.

Po apvaikščiojimo nunešta ant kapų du gyvų gėlių vainiku, kuriuos aukavo visų tautų darbininkai. Po tam buvo prakalbos Congregation bažnyčioj, kur kalbėjo keli garsūs kalbėtojai. Iš lietuvių pusės kalbėjo p.p. Juozas Gvazdikas ir Vienbiškis, abudu iš Spring Valley, Ill. Pirmasis apiešė Cherry nelaime

ir nurodė, kad nuo panašių nelaimių galima bus išsivaduoti tik per darbininkų vienybę ir socializmą. Antras kalbėtojas jausmingai papasakojo apie tą praigaištingą Cherry aistitikimą. Kalbėti tegalėjo tik trumpai, kadangi reikėjo užleisti svetainę italijonams, kurie ten turėjo laikyti savo prakalbas taipgi paminėjimui žuvusių čia darbo kankinių. Visi lietuviai per prakalbas dailiai užsilaikė, išskiriant vieną bagočių, kuriam nepatiko, kad buvo raginama visada balsuoti už socialistų partiją.

Prakalbų Klausytojas.

Iš Suvienytų Valstijų.

Apie Honduro prijungimą.

Eina tarybos tarp Honduro, mažutės Centralinės Amerikos respublikos, ir Suvienytų Valstijų apie prijungimą Honduro prie Suv. Valst. formoje protektorato. Suv. Valst. duosiančios Hondurui \$40,000,000 paskolon ir ginsiančios Honduro interesus. Taftas mena, kad, paėmus protekciją ant Honduro Dėdei Samui, turės išnykti taip tankios revoliucijos ir karpalaikės tarp Centralinės Amerikos respublikėlių. Suvienytos Valstijos sakosi norinčios padaryti iš Honduro "tvirtą Hondurą".

Lygšiol Hondure didelę įtekmę ant respublikos finansinių dalykų turėjo Anglija, kuri, įvykus minėtai tarybai Suv. Valstijų su Honduru, turės pasitraukti.

Panamos kanalo fortifikacija.

Dauguma respublikonų ir patsai Taftas pritaria tam, kad Suv. Valst. fortifikuotų (apstatytų tvirtovėmis ir apginkluotų) Panamos kanalą; bet Senato kanalinėj komisijoj randasi daug priešų tam plenui. Pirmenama, kad kanalo fortifikacija daugiau lėšuos, kaip jo iškasimas ir įrengimas, ir kad tai galės sukelti kitas valstybes prieš Suv. Valst. Ypatingai Anglija nenori sutikti su fortifikacija. Iš pritarėjų fortifikacijai randasi keletas pietinės Amerikos respublikų, kurios mano, kad Suv. Valstijos turėtų fortifikuoti bent pakarinį galą kanalo apsisaugojimui nuo "geltonojo pavojaus" (azijotų).

Taikos sargai.

Washington. — Karės ministeris Knox užmanė surišti taikos ryšiais Suvienytas Valstijas, Angliją ir Japoniją. Jo nuomone, įvykus tarybai tarp šių trijų galingų valstijų, galima būtų sustabdyti bile kokią kitur bėgemančią karę, ypatingai, kad šios valstijos užima tris strategiškiausius žemės kamuolio punktus. Apart taikos, šitame užmanyme yra dar vienas siekis — užsitikrinti sau (visoms trimis) pirmenybę Rytų komercijoj, nevaržant viena kitos. Anglija ir Japonija pritarianti Knox'o sumanymui.

Philippinų gerovės dalykas.

Einant Philippinuose agitacijai pasiluosuoti iš po Suv. Valstijų globos ir matant iš pusės socialistų ir daugelio Amerikos demokratų pritarimą tam judėjimui.

mui, prezidentas Taftas paaiškina, kad Suvienytos Valstijos negalėtų su tyra sąžine palikti Philippinus jų pačių likimui — tų salų gerbūvis reikalaujantis civilizotos šalies globos. Jis sako, kad į valdiškus urėdus ir į mokytojų vietas tengymių patenka vis daugiau ir daugiau, kad apšviestiesnieji pačių Philippinų gaivalai mato sau naudą iš buvimo po Amerikos vėliava ir kad Philippinai nenorėsia savistovystės, kada Suv. Valstijos, skaitydamos juos subrendusiais savyvaldai, pasiūlys liuosybę.

\$200,000,000 įvežimų papuošaluose ir preiskoniuose.

1910 metais įvežimų iš kitur į Suv. Valst. buvo už 200 milijonų dolerių, daugiausia papuošalų, dailos ir prieskonių dalykų.

Taip, šilkų, šilkinų juostų ir aptavonių įgabenta už \$4,500,000, lininių juostų, aptavonių etc. už \$4,000,000, tabako, cigarų etc. už \$33,000,000, brangių kailių ir odų už \$25,000,000, piešinių, paveikslų, stovylių etc. už \$21,000,000, brangių gėrimų už \$20,000,000, paukščių plunksnų ir gėlių už \$11,000,000, vaikams žaislų už \$8,000,000, mahogany medžio už \$3,500,000, sidabrinių ir auksinių daiktų ir brangakmenių už \$2,000,000 etc.

Gaisras prarijo \$234,470,650.

Praeitais metais gaisrai padarė \$234,470,650 nuostolių Suv. Valstijose ir Canadoj, tas reiškia \$30,000,000 daugiau, kaip 1909 m. 1910 m. gaisrai daugiau lėšavo, negu kokiais kitais metais, išimant vienus, kada degė Chicago ir San Francisco. Bet, nežiūrint to, apsaugojimas (insurance) praeitais metais parodė sumažėjimą.

Pastorius socialistas atsisako nuo parapijos.

Meriden, Con., sausio 8. — Rev. Dubois H. Loux, Congregationalų bažnyčios pastoriusbažnyčioje pasiaiškino negalįs daugiau pastoriauti, nėra bažnyčia yra pasidavusi kelių turtuolių interesams ir reikalauja, kad jos vedėjai, kunigai ir pastoriai, garsintų doktriną kapitalizmo. Jis pasisakė turėsiąs vargo su pramaitinimu savo šeimos tokiose senuose metuose, bet veidmainiauti ilgiau vistiek negalįs.

Į tris valandas iš New York'o Chicagon.

Broliai Wright sako, padarę tokį lakstytuvą-biplaną, kad juo galima, esą, nulekti iš New Yorko Chicagon į tris valandas, t. y. pralėkti daugiau, kaip po 300 mylių į valandą. Bandymus su tuo lakstytuvu atidedą vėlesniam laikui. Vieno juodu bijo — kad retas laktotojas galėsia išlaikyti tokį greitumą.

Iš orlaivio nušauna paukščius.

Per neseniai buvusias orlaivių lenktynes Los Angeles, francūzų orlaivininkas Hubert Latham, parodydamas, kaip orlaivis gali būti naudingas karės metu, iš orlaivio, skrajojusio keliolikos šimtų pėdų augštume, ėmė šaudyti laukines antis ir nušovė kelias vienas po kitai.

Krikščionių mokslas neišgydo.

Detroit, Mich. — Mirė turtingų tėvų McWaine

devynių metų duktė. Krikščionių mokslo (Christian Science) išpažintojai prikaltė jai jos tėvus atiduoti savo dukterį gydyti jiems, krikščionių mokslinčiams. Tie, išgavę nuo tėvų dukterį, gydė "malda" ir "tikėjimu", nešaukdami ir nedaleisdami šaukti daktaro. Mergaitė mirė. Dabar policija suėmė tuos gydytojus ir jie vargiai teišvengs bausmės, kurios, pilnai yra užsitarnavę.

Ar kenkia sveikatai automobilių dumai?

Ant to klausimo atsako mirtis žinomo Chicagos daktaro J. Hemsteger. Jis mirė nuo dvidegėto angliadario gazo, kurio persikvėpavo, bevalydamas savo automobilių.

Bezdžionė brangesnė jam už žmogų.

Portland, Ore. — Tulas Charles Judge skundžia Northern Pacific gelžkelio kompaniją už suvažinėjimą jo bezdžionės; reikalauja \$200,000 atlyginimo. Jam patėmyta, kad Oregon valstija daleidžia tik \$7,500 už žmogų, užmuštą iš gelžkelio kalčios. Skundikas atsakė jo bezdžionė esanti brangesnė už žmogų; žmogus, girdi, tiek neuždirbs, kiek uždirbdavo man bezdžionė, kurią rodydamas dešėtkus tūkstančių pelnijau ir dar būčiau pelnijęs.

Palaidojo ne savo patį.

Philadelphia. — Ponai Eugene Elliot pranešta, kad ratais ekspresinio traukinio, jos vyrui galva nupjauta ir kviesta atsiimti lavoną. Moteris pasiuntė savo seserį lavono apžiūrėty, kurį ir pripažino jame lavoną sesers vyro. Tik ką palaidojo lavoną, kaip vakare suskambina durų varpelį ir įeina josios vyras Eugene Elliot. Pergąsdinta moteris išspradzių manė, kad tai velionis vaidinosi, bet paskiaus persitikrino, kad ji palaidojo svetimą žmogų ir kad jos vyras, kurio kelias dienas nebuvo namie, turėjo gerus laikus mieste.

Žalčiai naikina žiurkes.

Greeley, Col. — Gyventojams šio miestuko taip įkirėjo žiurkės, kad jie ketina parsigabenti iš Philippinų keletą tuzinų žalčių, gaudančių žiurkes. Tie žalčiai smarkiau, negu katės, naikina peles ir žiurkes, o žmonėms nieko nekenkia. Kartais jie esti apie 10 pėdų ilgio.

Eina į peklą dėlei sergančio vyro.

Philadelphia. — Mrs. Louisa Cahn sugauta be paleistuvaujant. Pastatyta prieš teisėjus, ji pasisakė tai daranti, kad palengvinus nors paskutines valandas savo mirštančio vyro, kuris serga greitąja džiova ir, be to, turėjo badą kęsti. Jo moteris kreipėsi šian ir ten, jieškodama darbo, kurio negalėdama sujieškoti, anot jos žodžio, "parsidavė velniui", reikiant gelbėti vyrą ir vaikus. Visi buvusieji teismo nariai sumetė jai porą dešėtkų dolerių ir paleido be bausmės.

Suvalgė \$100.

Omaha, Neb. — Koksai tai Throop, paimtas beprotnamin, kada nuo jo pareikalauta atiduoti visus buvusius pas jį pinigus pačiai, padavė tiktai \$65, už-

sigindamas neturįs daugiau. Išėjus gi kalėjimo sargui ir pačiai, jis išsiėmė iš autuvų \$100 ir, sukramtęs prarijo pirm, negu paspėjo patėmyti ir atimti nuo jo tuos pinigus.

12 metų kalėjimo už šuvį į majorą.

New York. — James J. Gallagher, kuris praeitą rudenį buvo sunkiai sužeidęs miesto majorą Gaynor'ą patupdytas kalėjiman ant 12 metų. Jaigu būtų sužeistasis miręs, Gallagher būtų buvęs teistas už užmušėjystę ir elektrikuotas.

Vagis bažnyčios išdininkas pasikorė.

New Haven, Conn. — Walter H. Mabary, kuris buvo suimtas ir turėjo stoti teisman už vagystę, pasikorė. Tarnaudamas Adams Express kompanijai, traukiniui pravažiuojant po pažymėtas vietas, jisai išmesdavo brangesniuosius daigtus, kuriuos ir pasiimdavo jo pati. Jis buvo ilgą laiką išdininku S. James bažnyčios ir tik dabar susekta, kad ir bažnyčios turto jisai ne-guodojo.

Neturėjo vaikų, tai nusižudė.

Brooklyn, N. Y. — Mrs. Florence Veishanz, 29 metų, užsitroškino gazu iš priežasties bevaikystės. Iš vakaro josios vyras pasijuokė, kad ji yra bevaikė, o ji, kuri ir be to atjautė savo nevaisingumą, taip įsi-skaudino, kad naktį atėmė sau gyvastį.

Darbininkas paveldėjas \$500,000.

Boston. — Thomas F. Quin, paprastas darbininkas, kuris uždirbdavo tikslai po 8 dol. į savaitę, gavo iš Australijos žinią, kad jis yra vienatinis savo dėdės turto, \$500,000, paveldėjas. Quin, užklaustas, ką jis veiks, gavęs pinigus, atsakė dirbsiąs, kaip ir pirma ir tik būsiąs turtingu.

Didelė bankinė suktybė.

New York. — J. Robin paimtas kalėjiman už pradžudymą \$207,000 iš Northern Bank ir kitų pinigynų. Jis suktybėmis ir netikrais užstatymais buvo įgavęs kontrolę ant milijonų dolerių įvairiuose bankuose.

Iš kitur.

100 Brazilijos revoliucionierių nužudyta kalėjime.

Buenos Aires, Argentina, sausio 8. — Naujai išrinktas prezidentas Fonseca jureivių maištą gesina jų kraujų. Su viršum 100 jureivių, pakliuvusių kalėjiman, slapta nužudyta, o publikai aiškinama, kad maištininkai mirę nuo gangriuos, saulės užgavimo ir t.t. Negeistinus sau piliečius Fonseca žudo net be formališkumo karės teismo.

Jean Candido, vadas pirmojo laivinio sukilimo, irgi užmuštas kalėjime. Jo mirtis ypatingai didelį kerštą gimdo tarpe visų revoliucijoniškų klesų. Kada jo rankose buvo keli šarvuočiai ir miestas Rio Janeiro buvo mylistoje sukilusių jureivių, prezidentas apsiėmė užganėdinti jų reikalavimus: prašalinti kūnišką

bausmę jureivių, padidinti jiems algą ir sumažinti darbą, — ir Jean Candido pasidavė, išreikalavęs, kad sukilėlių nebaustų. Taigi prezidentas laikosi žodžio.

Suvienytos Valstijos Pietinės Amerikos.

Keletas mėnesių atgal trys svarbiausios Pietinės Amerikos respublikos: Argentina, Brazilija ir Chili įėjo į savitarpinį susivienijimą. Kitos trys Pietinės Amerikos šiaurinėj dalyj respublikos: Columbia, Ecuador ir Venezuela rengiasi įsteigti federališką respubliką, nors jau nuo senai jos yra paviršutiniame susivienijime. Politikieriai tik-ką minėtų trijų respublikų varo agitaciją sudarymui Suvienytų Valstijų Pietinės Amerikos ir pirmų-pirmiausiai velija Colombijai, Ecuadoriui ir Venezuealai, tarp savęs susitarus, pristoti prie susivienijimo, bent formališkai esančio tarp Argentinos, Brazilijos ir Chili'o.

Canalejas nešneka su Roma.

Madridas. Valdžia patarė ministerių pirmininkui Canalejui pakviesti Romą, kad išgirsti jos patarimus, liečiančius mokyklų klausimą. Canalejas atsako duoti bent kokį žodį Romai ir atkartoja savo nuomonę, kad Ispanija turi susitvarkyti savo mokyklą be jokių Rōmos įsikišimų.

Randas užgynė vienuoliams ir vienuolėms dėvėti rūbus, išskiriančius juos nuo civiliškų žmonių.

Monaco konstitucija.

Po trijų metų agitacijos Monaco gyventojai gavo konstituciją nuo savo kunigaikščio. Konstituciją išdirbo trys francūzų advokatai, ir, kadangi Francūzija yra turėjusi 14 pilnų savo konstitucijų (apart daugelio netikusių ir tuojaus atmestų) į mažiau, kaip 100 metų, — tai tie francūzų ekspertai tikrai žinojo, koki konstitucija tiks Monaco.

Monaco kunigaikštystė yra 24,000 sykių mažesnė už Francūziją. Ji turi tik 19,000 gyventojų, daugiausia viešbutinių tarnų, vežėjų, apdriskusiu pardavinėtojų geriausių sistemų išlošimui, apgavikų, sukčių, gatvinių muzikantų, policijos, sodininkų, profesionalinių savizudų, laukiančių pinigų sugėžimui namo ir kitų "profesjonalų". Monaco yra garsiausia pasaulyje vieta dėl lošimų iš pinigų — tai yra didžiausias jos įplaukų šaltinis.

Nei vienam Monte Carlo gyventojui nedaleista lošti iš pinigų, kas kartais daro nemažą kėblumą, prisiėjus atskirti vienus piliečius nuo kitų, kas reiškia aktuališką pripažinimą, kad vieni piliečiai turi didesnes teises už kitus. Taipgi daug painumų yra ir iš to, kad piliečių visoj kunigaikštystėj tėra tik 1,500, visi kiti svetimtaučiai.

Pasaulis juokiasi iš London'o policijos.

Du plėšiku, kurie sausio 3 d. Londone, Sidney st., norėjo apiplėšti laikrodžių krautuvę ir užmušė tris policistus, mėginusius juos areštuoti, iššaukė didžiausią subruzdimą Londono policijos. Persigandusi, ji padarė išvedimą, kad tuodu plėšiku buvo tik-tai du perstatytojų skaitlingos anarchistų armijos Lon-

done. Tuojaus susitelkė 1,500 policistų. Jie pasikvietė talkon būrius kareivių ir sargų; apstojo iš visų pusių namuką, kur pasislėpė plėšikai, ir valiai šaudyt iš šaudyklių ir revolverių. Atvežta net didelė kanoelė, kuri taipgi be atvangos lupo į tą namuką, kur buvo tik tai tuodu rusų plėšiku... Juodu buvo pasiryžusiu taip brangiai savo gyvastį parduoti, kaip galima. Nušovė ugnagesių viršininką, mirtinai sužeidė policijos pardėtinį, sužeisdami vienkart daug kareivių ir policistų. Na, ir galų-gale, idant nepasiduoti tiems policijos ir kariumenės drąsuoliams, padegė savo namuką, kur ir susvilo.

Visa Europa, ypač Vokietija juokiasi, kad Londonui reikėjo apie 4000 ginkluotos policijos ir kareivių, idant nesuimti ir tų dviejų plėšikų. Prie progos primenama, jog 450,000 Anglijos kareivių labai sunkiai teįveikė apsidirbti su 50,000 būrų kaimiečių ir tai į tris metus. Klausama, ką Anglijos policija darytų, jaigu reiktų turėti dalyką su tokiais sumišimais, kaip Berlyno Mozbit straikas, kuriam gi ir žmonės juk pritarė, o kuris, vienok, buvo vienos policijos numalšintas, be įsimaišymo kariumenės.

Poni Novikova patėmijo kalboje su Londono aristokratais: "Mes, rusai, galime pasigerėti iš to, kad reikia tūkstančio anglų suvaldymui dviejų rusų. Dabar tai aš pradedu suprasti būrų karę."

Londono policija išgąstauja, būk anarchistai turį tvirtą organizaciją Londone, kurios mieris yra žudyti karalius, girdi, nužudymui pasmerkta keturi valdonai: caras, kaizeris ir Ispanijos ir Anglijos karaliai. Anglijos karalių Jurgi V, esą, ruošiasi užmušti karūnavimosi dienoj. Taigi policija reikalauja, kad būtų užginta nešiotis ir pardavinėti revolverius ir šautuvus be daleidimo ir kad svetimtaučiai turėtų išsiimti sau policijos pavelijimą apsigyventi vienoj ar kitoj vietoj; tokis pavelijimas turėtų būt gaunamas kas metai iš naujo, kadir toje-pat vietoje ypata tebegyventų.

Rengta galas karaliui Alfonso.

Malaga, Ispanija, sausio 8.—Beinant čia karaliui Alfonso į palocių, sprogo pekliška mašina, kuri, tačiau, jam nieko nekenkė ir tik tai sužeidė du pašalinius žmones. Tai antras pasikėsinimas ant Alfonso galvos: 1906 kėsintasi ant jo ir jo pačios gyvasties laike šliūbinių ceremonijų, kada juodu, jaunavedžiai, lydimi procesijos, ėjo iš bažnyčios į palocių. Tąsyk mesta jiems buketas (bomba buketo formoj), kuris eksploduodamas apdaužė karališką karietą, užmušė arklį, vieną tarną ir 10 pašalinių.

Reformas Portugalijoj.

Nors ramumo dar nėra ir apsiereiškimai neprilankumo link naujosios valdžios iš pusies socialistų, monarchistų ir kariumenės dar tankūs, vienok respublika jau šiandien rūpinasi reformomis, kurios gal ir už dviejų dešimčių metų nebūtų atėjusios į galvą monarchijai. Iš naujų reformų verta paminėti šias: Darbininkams būtina turi būt duota viena diena pasilsio į savaitę; pasenusiems darbininkams duoti pensijas;

viešas užtarimas ir apsauga moterų ir vaikų darbo; atidaryti visą eilę pradinių mokyklų, kur beturčių vaikai gautų netik mokslą, bet valgį ir knygas dykai; remti augštesnius mokslus, ypatingai mediciną, su kuriuo tikslu bus įsteigtas medicinos fakultetas Lissabonoje.

Rusija dviem ponam tarnauja.

Prieš trejatą metų Rusija buvo padariusi sutartį su Anglija tik tai dvieje kontroliuoti Persijos dalykus ir nei vieno neįsileisti į tą šalį, taip kad tik jomdviejų ji galiaus tektų. Taip Rusija nutildė Angliją, kuri už tai liovėsi kabinusis prie Rusijos už sušaudymą savo žvejų per Japonų karę ir už kitus maskoliaus išsišokimus. Sulyg tai sutarčiai, aišku, negalėjo turėti jokio balso Persijos dalykuose nei Vokietija. Dabar gi pasirodo, kad Rusija leidžia Vokietijai kištis į Persijos dalykus. Tat Anglijai prisieina susidurti su savo stipriu komercijiniu ir laiviniu konkurentu Persijos užtakoje, su Vokietija; o buvusi sutartis tarp Anglijos ir Rusijos praranda savo reikšmę Anglijai.

Ar tik nepermainys Chinija tikėjimą...

Amerikos misijonarius H. G. Hallock Šauchajū sako, būk Chinų valdžia mato netikumą savo viešpatystės tikėjimų ir pati užsiimsianti sandarbinin kauti svetimtaučiams praplatinime krikščionybės.

Anot jo, po įtekme apšviestiesniųjų klesų krikščionybės darbas šuoliais šoka pirmyn. Jauni chiniečiai, sugrįždami iš kitar, kur jie buvo mokytusi, parsineša netik civilizuočių tautų apšvietą, bet ir jų krikščionišką tikėjimą, o tapdami daugume atsitikimų mokytojai, sėja tą tikėjimą tarp savo mokinių.

90% džiovininkų išgyja.

Westmorland'e, Anglijoj nuo keliolikos metų jau operuoja lignonbutis džiovininkų. Yra tai pasekmingiausia pasaulyje džiovos gydymui vieta. 90% iš tų, kurie ėmė gydytis tenai pradžioje ligos, išgijo, tuo tarpu kaip išsigydė daugiau, negu 60% tokių, kurių ligos buvo jau gana pavilkintos. Visas viršpaduotų išsigydžiusiųjų, nuošimtis sako, pelnyja sau pragyvenimą ir esą taip sveiki, kaip prieš ligos gavimą.

15,000 žuvo per žemės drebėjimą.

Taškent, Az. Rusija.—Buvo smarkus žemės drebėjimas, išnaikinęs daugiau 15,000 žmonių Taškente, Pševalske ir kituose miestuose ir kaimuose. Pagelbą nešti sužeistiems buvo sunku, kadangi daugelyje vietų pasidarė labai dideli plyšiai žemėje, per ką negalima buvo prieiti prie nelaimingųjų.

MARGUMYNAI.

1000 METŲ NUO DABAR.

Į sekantį tūkstantį metų Europos populiacija paugs nuo 375 milijonų iki 700 milijonų, Azijos — nuo 875 milijonų iki bilijonui, Šiaurinės ir Pietinės Ame-

rikos — nuo 120 milijonų ligi pusantro bilijono, Afrikos—nuo 75 milijonų ligi 200 mil., Australijos — nuo 5 mil. iki 60 mil., taip kad visų žmonių skaitlius ant žemės bus 3 bilijonai ir 360 milijonų vietoj dabartinių 1,450 milijonų.

Atskiros kalbos bus kaip ir nežinomos. Nuolatas mokslo ir industrijos progresas mazne visai perkeis anglišką kalbą, kuri savo naujoj formoj bus vartojama, kaip koki universaliska (visasvietinė) kalba. Karės išnyks pačioje pradžioje 2000 metų, ir būsimų amžių žmonės stebės, kam tokia protinga ir tokia inteligentiška žmonių rasa, kaip mūsų, galėjo kęsti karės brutališkumą. Veltui neskaitlingi likučiai karalių šauksis savo pavaldinių, primindami jiems kariškus laimėjimus: žmonės atsakys, kad nei gyvuliai tos pačios veislės niekuomet nevedė tarp savęs karių; žmonės pasakys, kad kovą už būvį yra ne savitarpiame užmušinėjime, bet užkariavime gamtos. Jai gu bus kokie karaliai beprotiškai kariauni ir vers kariauti, tai žmonės sukils prieš juos ir savo įdūkime užmuš juos, o jų kūnus išbalzaus, kaip įdomius egzempliorius iš žmonių veislės, prasergėjimui būsimųjų gentkarčių. Ateinančių laikų statistikai parodys, kad žmonija mokėjo skolos karės dievaičiui po 1,000,000 gyvasčių kas metšimtis, arba 1,100 gyvasčių kasdieną, t.y. 1,200,000,000 į mažiau, kaip 3,000 metų.

Karių neužbaigs jokios tarptautiškos taikos konferencijos: tai padarys koki didi moteris, kuri įsteigs visasvietinę lygą (susivienijimą), kurios tikslu bus auklėti vaikus taip, kad jie baisėtųsi tarptautiškų karių barbariškumo. Bet apie tą laiką moteris bus įgijusi teisę balsuoti ir išreikšti gerumą savo širdies visuose žmonių reikaluose.

Sekančios moterų gentkartės atsisakys tekėjusios už vyrų, kurie dūsauja uniformų bei nori militariškų (kareiviškų) karjerų.

Amerika įeis historijon, kaip šalis, kuri pirmoji parodė karės kvailybę per panaikinimą kareiviškos dvasios ir plėtojimą dailos, mokslo ir industrijos. Ginklavimos panaikinimas įvyks laipsniškai: tautos kas metas sutiks panaikinti dešimtą dalį ginklų ir kariškų išlaidų kaip užpuolimui, taip ir apsigynimui, kol visai išnyks tarnavimas kariumenėj,

Respubliška valdymos forma užviešpataus visur, vienok, ne prasmėje valdymos per demokratiją. Bus pripažinta, kad negali būti tokio dalyko, kaip intelektualiska ar morališka lygybė tarp žmonių ir kad pasekmingiausia ir geradaringiausia valdžia yra ta, kurią veda kiltos dvasios žmonės.

Vienokiški pinigai bus vartojami per visą žemės kamuolį. Bus tiktai vienas universaliskas meredianas — einąs Greenwich — ir valandos bus rokuojamos nuo 1 iki 24. Metereologija (mokslas apie atmosferą ir jos apsireiškimus ir atmainas) bus taip tikrai moksliskai ištirta ir pamatuota, kaip dabar astronomija, ir 2911 metų ekspertai įstengs išaukšto atspėti orą mažne ligi tyliaus lašui, ligi snaigulei arba saulės spinduliui.

Miškai visiškai bus išnykę nuo žemės paviršio dėlei didelio reikalavimo medžio laikraštinėms popieroms. Legališkas interesas ant paskolų nebus didesnis, kaip pusė nuošimčio.

Elektra, suprantama, bus užėmusi garo vietą, bet populiariškiausias transportacijos būdas bus balionai. Paryžius bus sujungtas su jūra milžinišku kanalu, ir elektriniai garlaiviai atvažiuos francūzų sostapilėn iš Atlantiko ir iš Didžiojo vandenyno pro Panamos kanalą.

Londonas bus sujungtas su Paryžiumi greitais bėgio požeminiu gelžkeliu. Vidžemės marės bus susivienytos su Atlantiku kanalu nuo Bordeaux ir suspauosto oro vamzdžiški traukiniai sujungs Ispaniją ir Portugaliją su Šiaurine Afrika.

Paryžius ir Chicago turės po 9 milijonus gyventojų; Londone bus 10 milijonų gyventojų, o New York'e 12 milijonų.

Telefoninė komunikacija (susinešimas) bus tarp visų žemės gyventojų, ir telefonoskopija suteiks pragumą nuvargusiam Chicagos gyventojui pasiklaudyti kokio tuomlaikinio Caruso arba Tetraccini Londone Paryžiuje, ir jam (Chicagos gyventojui) galima bus iš savo namų matyti dramas ir operas Francūzijoje ar Anglijoj.

Žmonių vergyba, išsireiškianti persisamdymuose naminiam darbams, bus nežinoma, ir išmokyti orangutangai ir šimpanzės (bezdžionės) atliks visą žmogaus namininį darbą. Chemiška synteza (chemiškas susivienijimas medegų, padarančių sudėtinę) prašalins visą vargą pritaismo gardžių, delikatnų valgių. Apsivalgymas ir apsigėrimas bus nežinomi, ir vyrai, ir moterys linksminsis pašnekomis. Per banketus bus paduodama chemiškai pritaistyti valgiai, kurie, įdėti burnon, patys tirps, taip kad nereikės žmogui užsiimti vulgarišku kramtymo darbu; ir, nežiūrint to, pasekmės bus daug geresnės, kas liečiasi maisto virinimo skilvyje.

Žmogaus kūnas taipgi pasiduos keistoms permainoms. Galva, pavyzdžiui, bus didesnė, kūnas mažesnis, kaip pasekmė sumažėjimo rankų darbo, pasididindimo proto pajėgų, naujo maisto ir kaip pasekmė didesnio protingumo, besirenkant sau gyvenimo draugus ir drauges.

Einant dar toliau į ateitį — mūsų žemė mažų mažiausiai turi išgyventi 10 milijonų metų — žmogus 10,000 metų A. D. bus individumas mažo ūgio, su ypatingu balzganu odos audimu. Tolimos ateities antropologas savalaikiniame žmoguje galės išskirti atributus (ypatybes ir privalumus), kurie charakterizuos jį, kaip paveldėją tūly anglo-saksiškų ir chiniškų ypatybių. Vėliaus—20,000 metuose A. D.— žmonių veislė paliaus buvusi fiziškai panaši į bezdžiones, o morališkai į žvėris, ėdančius kitų gyvūnų kūnus. Sykį išnyks brutališkos spėkos viešpatavimas ir neteisybė, žmogus taps ideališku. Galime tikėtis, kad tik tada žmonių giminė pasirodys dvasiškame augštume, tiktai tada ir ne pirmiaus.

(Iš *Camille Flammarion'o*).

Susirinkimai S.L.A. kuopų.

Newark, N. J. 245 kp. SLA. valdyba prašome visų narių sueti 15 d. Sausio 1911 m. Nedėlio, 3 val. po pietų V. A. štone, 178 Ferry st. Bus rinkimas kuopos valdybos ir išsidalinsime mokesčių knygytes. Dabar po naujų metų įėjo į galę naujoji konstitucija ir jaigu kam kas neaišku pribukite, o bus paaiškinta.

Sekr. M. Ambrozevičia.

Stamford, Conn. 168 kp. SLA. laikys savo mėnesinį susirinkimą 15 d. Sausio po num. 139 Ludlow st. Nariai kviečiami pributi ant šio susirinkimo dėl pripildymo deklaracijų ir rinkimo kuopos valdybos bėgantems metams.

Sekr. F. Naikelis.

Breslau, Pa. 68 kp. atsibus susirinkimas 15 d. 1911 m., salėje Frano Balaišo, 3 val. po pietų. Užkviečiu visus susirinkti, nes yra daug reikalų.

Sekr. F. Amšiejus.

Forest City, Pa. 2 SLA. kp. bus metinis susirinkimas 15 d. Sausio 1911 m., Nedėlioje, 2 val. po pietų, salėj M. Muchitz. Meldžiamieji, visi ateikite, nes bus rinkimas kuopos valdybos ir draug užprašau ir naujų atsivesti.

Pirm. A. M. Makauskas.

Wilkes Barre, Pa. 35 kp. SLA. susirinkimas bus laikomas 15 d. Sausio 1911 m., J. Koons salėj, 243 E. Market st., 6:30 vakare. Užprašom kožną sąnarį butinai pributi, užmokēt bertaininę ir išpildyt blankas dėl paliudijimų ir atsiimt konstitucijas. Atsiveskite naujų narių.

Sekr. Jonas G. Alenskas.

Pittsburg, Pa. 40 kp. SLA. bus laikomas susirinkimas 15 d. Sausio, 6:30 val. vakare, po num. 142 Ohio st., L. M. Draugystė salėj. Kviečiami visi draugai ir draugės susirinkti, nes bus svarbių reikalų, taipgi bus išdalīnamos naujos konstitucijos ir mokesčių knygelės bei persikėlimas į augštesnius skyrius, kurie norės.

Sekr. J. Bikinas.

Bridgeport, Conn. 51 kp. SLA. susirinkimas atsibus Sausio 22 d., 2 val. po pietų, svetainėj p. J. Dulbio. Nariai 51 kp. malonėsite pributi į susirinkimą, nes svarbu yra kaslink mokesčių pagal naują tvarką ir ar sutiksime ją priimti ar ne. Reikalinga visiems pributi.

Sekr. J. Burokas.

DeKalb, Ill. 180 kp. SLA. atsibus metinis susirinkimas 22 d. Sausio 1911 m., Nedėlio, 2 val. po pietų, Baronaucko svetainėj. Todėl meldžiam visus narius susirinkti, nes bus rinkimas kuopos valdybos, dalinamos mokesčių knygytės, sanarystes paliudijimų ir padavimas aplinacijų.

Sekr. A. M. Ručas.

Braddock, Pa. 152 kp. SLA. metinis susirinkimas atsibus 22 Sausio 1911 m., 2 val. po pietų, pas kuopos sekretorių J. Pežą. Meldžiu visų narių pributi į minėtą vietą laiku ir naujų atjivesti.

Sekr. J. Peža.

Pittston, Pa. 7 kp. SLA. atsibus susirinkimas Nedėlio, 22 d. Sausio 1911 m., salėje M. Akelio, 2 val. po pietų. Visi sąnariai privalo pributi, nes bus skaitoma nauja konstitucija ir svarstomi kiti reikalai.

Vardan Komiteto J Kazakevičia.

Wanamie, Pa. 230 kp. SLA. bus susirinkimas 15 d. Sausio 1911 m., Nedėlio, 3 val. po pietų, svetainėj Barretto. Meldžiu visų narių susirinkti, nes bus rinkimas kuopos viršininkų, taipgi užsimokėti mėnesinę mokesť, podraug ir naujų atsiveskite.

Sekr. S. Žalnieraitis.

Ansonia, Conn. 66 kp. SLA. bus metinis susirinkimas Subatos vakare, 14 d. Sausio 1911 m., 7:30 svetainėj po Nr. 22 Bridge st. Malonėsite visi nariai susirinkti, nes bus rinkimas kuopos viršininkų, taipgi bus duodamos naujos konstitucijos. Kiekvienam nariui svarbu žinoti įstatymus tos organizacijos, prie kurios jis priguli ir užsimokėti mokesť. Atsiveskite naujų narių.

Prez. Jonas Andrulis.

Minersville, Pa. 13 kp. metinis susirinkimas atsibus nedėlio, 15 sausio, 2 val. po pietų, salėje P. Lietuvninkienės. Visi nariai malonėsite susirinkti, užsimokėti prigulinčias duokles ir šiaip daug svarbių dalykų yra atidėta šiam susirinkimui. Atsiveskite norinčių prisirašyti prie S.L.A.

Sek. Juozas Mikalavičius.

Detroit, Mich. 21 kp. bus susirinkimas nedėlio, 15 sausio, 2:30 val. po pietų, paprastoj vietoj. Draugai ir drauges, meldžiu

širdingai, nesiųskite savo mokesťis per kitus, bet kožnas, pribukite į šį susirinkimą, nes turime daug svarbių svarstymų. Skaitėte naują S.L.A. konstituciją; taipgi šiame susirinkime visa bus skaityta, apsvarstyta ir paaiškinta, kad kožnas suprastume, kaip prie jos reik prisilaikyti. Taipgi bus rinkta nauja kuopos valdyba. Prašum pribūt kožnas į šį susirinkimą.

Sek. V. Šarkauckas.

Montreal, Canada. 148 kp. atsibus metinis susirinkimas 15 d. sausio, 1 val. po pietų. Visi nariai pribukite, nes bus svarstomi svarbus dalykai ir užsimokėti bertaininę mokesť ir turime reikalą su nauja konstitucija. Bus skaitomi atsišaukimai iš kitų kuopų. Meldžiami visi susirinkti ir naujų atsivesti. Taipgi bus labai gražios prakalbos ir sveikinimas su Naujais metais. Komitetas.

New York City. Susirinkimas 126 kp. atsibus 18 sausio, sereodos vakave, 7:30 val., pas p. J. Jukelį, 443 W. 52nd st. Butinai susirinkit visi nariai, nes daug turim dalykų aptart. Taipgi ir norintieji prisirašyti ateikit.

Sek. J. Jukelis.

Racine, Wis. 169 kp. laikys savo bertaininį susirinkimą 22 d. sausio, namuose p. S. Videikio, 818 Racine gat., 2 val. po pietų. Šis susirinkimas bus labai svarbus, nes bus rinkimas kuopos valdybos. Malonėkite ateiti visi ir užsimokėti bertaininę mokesť.

Kuopos sekretorius.

Grand Works, Ill. 191 kp. bus metinis susirinkimas 22 sausio, 2 val. po pietų, p. A. Biliausko svetainėje, 1410 S. 49-th Ave. Visi nariai butinai turi būti ir užsimokėti visus mokesčius ir pasiimti savo mokesčių knygytes ir yra daug svarbių reikalų apsvarstymui.

Rašt. B. Goldikas.

Cleveland, O. 178 kp. bus bertaininis susirinkimas 15 sausio, svetainėje P. Kapelinsko. Meldžiu visų narių susirinkti 3 val. po pietų ir užsimokėti prigulinčias mokesťis. Po susirinkimui bus renkami darbininkai baliui. Užprašoma ir naujų narių atsivesti

Rašt. J. T. Kleiza.

Pajieškujimai.

Pajieškau savo tėvo Jurgio Matulionio, paeina iš Kauno gub. Šiaulių pav., Ginkunų dvaro, 9 metai, kaip Amerikoj. Turiu labai svarbų reikalą, todėl meldžiu kas apie jį žino, ar jis pats atsišaukti šiuo antrašu:

Petrs Matulionis, 175 W. 5-th St., So. Boston, Mass.

Prelekcija-

SVAIGINANTI GĖRYMAI.

Skaitys dr. A. K. Rutkauskas. Surengė S.L.A. 183 kp. Atsibus nedėlio, 15 d. sausio, North Western University Settlement svetainėj, 1400 Augusta ir kampas Noble st., 2 val. po pietų. Įžanga 10 c. ypatai.

Šioje prelekcijoje bus plačiai išaiškinta, kaip veikia alkoholis žmogaus organizme. Visiems gerai žinomas dr. A. K. Rutkauskas yra pasišventęs išaiškinti apie svaiginančius gėrymus kuoplačiausiai ir galima tikėtis, kad šis jo patarnavimas atneš mūsų visuomenei didelę naudą.

Tai gi tautiečiai ir tautietes, jaigu mes norime suprasti, kokias pasekmes mums atneša svaiginantieji gėrymai, tai būkite malonūs atsilankyti į mūs parengtas prelekcijas.

Galima davyžuoti visokiais karais iki Milwaukee Ave., o paskui Milwaukee's Ave. karais iki Noble st., paskui paeiti vieną bloką į pietus iki pat svetainei. Su pagarba KOMITETAS.

Grazus Balius

—Paterson'o Lietuvių Beno—

Bus subatoj, 14 d. sausio, salėje HAMILTON Hall, 183 River st. Prasadės 4 val. po pietų ir trauksis iki 12 nakt. Šokius grieš puiki orchestra. Apart to, bus pagrajita keli maršai ir dainos, tą atliks visas Benas. Tai gi puikiausias vakaras bus Paterson'e, N.J. ir mes tikim, kad kiekvienas lietuvis ir lietuvaite atsilankys pamatyti, kaip mūsų jauni lietuviai muzikantai palinksmins. Įžanga tik 15 c. ypatai atsilankius. Kviečia KOMITETAS.

**PIRMUTINIS LIETUVISZKAS
SALIUNAS**

Užlaiko šaltą alų, gardžią arielką, kvepančius turkiškus cigarus, ir inportuotus gėrymus. Čia atsilankę lietuviai ras mandagius patarnavimus ir gaus rodą dykai. Atsilankykite pas:
Cezara Vaszkellavicziu,
124 Millbury St., Worcester, Mass.

SLA. Pildomoji Taryba.

PREZIDENTAS:

M. J. Damijonaitis,
812 — 33-rd St., Chicago, Ill.

VICE-PREZIDENTAS:

F. Živatkauskas,
110 W. Market St., Scranton, Pa.

SEKRETORIUS:

J. Žemantauskas,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

IŽDININKAS:

J. Skritulskas,
26 Broad St., New Britain, Conn.

IŽDO GLOBĖJAI:

T. Paukštis,
123 N. Main St., Pittston, Pa.

P. W. Birštonas,
Oak St., Shenandoah, Pa.

DAKTARAS-KVOTEJAS:

F. Matulaitis,
495 E. Broadway So. Boston, Mass.

LITERATIŠKAS KOMITETAS:

L. Šernas,
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

B. K. Balevičia,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

P. Mikolainis,
Box 62, New York, N. Y.

Nariams SLA. knygos už puse kainos.

- | | |
|--|--------|
| 1 Budas Senovės Lietuvių, pusl. 217 kaina | 50 c. |
| 2 Lietuviška Chrestomatija, pusl. 178 | 40 c. |
| 3 Dėdai ir Grazina, pusl. 261 | 25 c. |
| 4 Europos Istorija, pusl. 319 | 25 c. |
| 5 Gibsinis Jotis, pusl. 38 | 15 c. |
| 6 Jonas iš Kempės ir Šilka, pusl. 23 | 10 c. |
| 7 Konradas Valenrodas, pusl. 24 | 15 c. |
| 8 Kražių skerdynė, pusl. 77 | 15 c. |
| 9 Kun. Aleksandra Burba, pusl. 29 | 20 c. |
| 10 Kelionė į Europą, pusl. 52 | 10 c. |
| 11 Kuomi žmonės gyvena?, pusl. 56 | 15 c. |
| 12 Lietuviai Amerikoje, pusl. 174 | \$1.00 |
| 13 Naktys Edvardo Yungo, pusl. 21 | 10 c. |
| 14 Našlaitė (Drama keturių veikmių) | 10 c. |
| 15 Petras Žemaitis, pusl. 69 | 20 c. |
| 16 Padėjimas Lietuvių Tautos, (rusų kalba) | \$1.00 |
| 17 Dirva, pusl. 123 1898 m. vienas num. | 75 c. |
| 18 "Tėvynės" komp. 1896, 1897, 1898 ir 1899m. po 50c | |

KNYGIUS:

S. Astramskas

307 W. 30-th St. New York City.



LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVE.

Guodotinėms tautiškomis ir bažnytinėms draugystėms išdirba: Karunas, Amerikoniškas vellavas, Szarpas, Juostas, ženklelius, kepures ir marszaikoms pareodus, telpgi visus bažnytinis aprėdalus. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jūsų darbas butų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei.

T. Andruszewicz & Co.

1421 Division St. - - - Chicago, Ill.
netoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių

"LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."

Geriausia
Gyduolė
nuo
Strėnų skaudėjimo
Degimo krutinėje
Galvos skaudėjimo
Kateros
Užsišaldyme
Neuralgijos
nuo
Gerklės skaudėjimo



Mešlungio
Skausmo krutinėje
nuo
Patrukimo
Azma arba
Dusulio
Štyvumo sprando
Skaudėjimo:
sonuose
Rankų ir
Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisenėjusioms ligoms nuo kurių negali pagelbėt nė daktarai nė gonbučiai, arba paslaptinėms ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartot, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausia. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štornikas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS

Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

DABAR LAIKAS: NAUDOKITES VISI!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams ir mano kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę iš Brooklyn N. Y. in SCRANTON. PA. ant žemiau paduoto adreso, kurioje galite gauti LAIKRODŽIU, LAIKRODĖLIU, LENCUGĖLIU, PUIKIU ŽIEDU, SPILKU, KALČIKU, KOMPASU, KRYŽIUKU. Puikiausiu ARMONIKU, SKRIPKU, KLERNETU, TRUBU, KONCERTINU ir daugybe visokiu muzikališku instrumentu. Geru BRITVU, visokio skyriaus DRUKAVOJIMUI MAŠINUKIU, ALBUMU FOTOGRAFIJOMS, GUMINIU LITARU, ISTORIŠKU ir MALDA-KNYGIU, visokiu gražiu POPIERIU gromatoms rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis su drukuotais aplinkui konvertais TUZINĄ už 25c., 5 tuz. - \$1.00, Perkupčiams 1.000 už \$6.00. LIETUVIŠKA BIBLIJA arba ŠVENTAS RAŠTAS seno ir naujo testamentu lietuviškomis litaromis pusl. 1127, družiai apdaryta, su prisiuntimu \$3.00. Jai katras neturit mano didelio KATALOGO No 3 pareikalaukit šiandien: prisiųsdami tikrą savo adresą ir už 5 c. markę gausit jį su 456 paveikslais ir 1.000 naudingų daigtų. Aš gvarantuojau, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordėlius išsiunčiu greitai i visus Amerikos ir Kana-dos kraštus. Perkupčiai gali gaut pirtk tavora daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus su ordėliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu: M. K. WILKEWICH, 115 W. MARKET Str., Providence Sq. SCRANTON, PA.

